

KSK-notat nr. 15/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Fjellkraft Aspevikelva DA SuS/Aspevik kraftverk
Fylke/kommune:	Nordland/ Narvik
Ansvarlig:	Øystein Grundt
Saksbehandler:	Lars Midttun
Dato:	20 MAR 2012
Vår ref.:	NVE 200702611-18/200602790
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg i saken

for Sign.: *Eirik Brødtgen*
Sign.: *Lars Midttun*

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Aspevik kraftverk i Narvik kommune, Nordland fylke

Innhold

Sammendrag	2
Søknaden	3
Høring og distriktsbehandling	4
Narvik kommune	4
Fylkesmannen i Nordland	8
Nordland fylkeskommune	10
Statens vegvesen, Region nord	10
Reindriftsforvaltningen Nordland	11
Skjomen Reinbeitedistrikt	12
Narvik Energinett AS	13
Naturvernforbundet i Narvik	15
Solveig Berglund Myrstad	16
Terje Røsås	17
Søkers kommentarer til høringsuttalelsene	17
Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse	19
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	23
NVEs vurdering	29
NVEs konklusjon	38

Sammendrag

Fjellkraft Aspevikelva DA SuS har søkt om konsesjon til bygging av Aspevik kraftverk i Narvik kommune. Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven og behandles i henhold til reglene i kapittel 3 i samme lov. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for etablering av nødvendige høyspentanlegg.

Det skal etter planene bygges et inntak på kote 750 i Mølnelva. Herfra legges rørgaten i en nedgravd/nedsprengt grøft som blir omtrent 2680 meter lang. Det etableres samtidig en permanent adkomstvei i rørtraseen. Kraftstasjonen plasseres i fjæra på kote 3 og tilkobles eksisterende 22 kV nett via en 200 meter lang jordkabel.

Søknaden har angitt en produksjon på 17 GWh/år med inntak på kote 750 og uten slipp av minstevannføring. En utbygging der inntaket er flyttet til ca. kote 700 og med slipp av alminnelig lavvannføring vil gi om lag 15 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Høringspartene er delt i synet på om det bør gis konsesjon til den omsøkte utbyggingen. Narvik kommune og grunneiere er positive, men mener det må settes visse vilkår i en ev. konsesjon. Det er særlig den tekniske utførelsen av rørtraseen og adkomstveien som vurderes som problematisk. Videre er det ønskelig at det slippes minstevannføring og at søker er i dialog med reinbeitedistriktet i anleggsperioden. Det er også påpekt at prosjektet må sees i sammenheng med øvrige søknader og utbygde kraftverk i distriktet. Fylkesmannen og fylkeskommunen mener søknaden og miljørapporten ikke gir tilstrekkelig informasjon til å vurdere konsekvensene, og går på grunnlag av dette imot at det gis konsesjon. NVE har bedt om tilleggsinformasjon av teknisk art i flere omganger i etterkant av befragingen.

Dersom NVE gir konsesjon med krav om vannvei i fjell i øvre del av traseen og at inntaket bygges veiløst vil konsekvensene for landskapet og friluftslivet i området avbøtes i betydelig grad. Dette vil også gagne reindriftsinteressene ved at forstyrrelsene i driftsperioden begrenses. For å ivareta disse interessene er det også viktig at reinbeitedistriktet involveres i planleggings- og anleggsperioden. Hensynet til livet i og langs vassdraget kan etter NVEs vurdering ivaretas med tilstrekkelig slipp av minstevannføring. Med en god plassering og utforming av kraftstasjonen vil virkningene av prosjektet være begrenset. Vi kan ikke at det foreligger andre forhold som berører allmenne interesser i vesentlig grad.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene og nytten av tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir derfor Fjellkraft Aspevikelva DA SuS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Aspevik kraftverk. Tillatelsen forutsetter bl.a. krav om at vannvei skal etableres i fjell fra kote 300-350 og opp til inntak på kote 700, og at det ikke skal etableres vei ovenfor tunnelpåhugg.

Søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra Fjellkraft Aspevikelva DA SuS, datert 28.06.2006:

"Aspevik Kraft AS ønsker å utnytte fallet i Aspevikelva i Narvik kommune i Nordland fylke, til produksjon av elektrisk kraft, og søker derfor om konsesjon som følger:

1. *Etter lov om vassdrag og grunnvatn (vannressurslova), jf. §8 av 24. november 2002 nr 82, om tillatelse til:*
 - *å bygge Aspevik kraftstasjon og nødvendige hjelpeanlegg*
2. *Etter energiloven om løyve til:*
 - *Etter lov om produksjon, omforming og overføring av energi av 29 juni 1990, nr. 50 §3-1 søkes om tillatelse til bygging av elektriske anlegg som beskrevet kraftverket. Dette inkluderer ca 500 meter lang 22 kV kraftlinje/kabel for å knytte kraftverket til eksisterende 22 kV kraftnett. Spesifiserte data for anlegget er forklart i vedlegget. Konsesjonær for de elektriske høyspenningsinstallasjonene blir det lokale e-verket Narvik Energiver, som da også blir ansvarlig for planlegging, bygging og drift med tilhørende koplingsanlegg, transformator og kraftlinje/kraftkabel.*
3. *Etter forurensingsloven av 13. mars 1981, om tillatelse til:*
 - *gjennomføring av tiltaket"*

Hoveddata for prosjektet fremgår av tabellen under:

Aspevik kraftverk, hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	6,8
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	13,75
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	64
Middelvannføring	m ³ /s	0,436
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,048
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	750
Avløp	moh.	3
Lengde på berørt elvestrekning	m	
Brutto fallhøyde	m	747
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	1,472
Slukeevne, maks	m ³ /s	0,824
Slukeevne, min	m ³ /s	0,008
Tilløpsrør, diameter	mm	600
Tunnel, tverrsnitt	m ²	
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	3668
Installert effekt, maks	MW	4,944
Bruktid	timer	3604

MAGASIN

Magasininvolum	mill. m ³	
HRV	moh.	
LRV	moh.	

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	4
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	13,8
Produksjon, årlig middel	GWh	17,8

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	29,4
Utbyggingspris	kr/kWh	1,65

Aspevik kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	5,77
Spennning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	6,1
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	0,2
Nominell spenning	kV	22
Lufillinje el. jordkabel		

Høring og distriktsbehandling

Søknaden behandles etter bestemmelsene i vannressursloven, og har vært kunngjort i avisen Fremover, samt lagt ut til offentlig gjennomsyn i kommunen. Videre er søknaden sendt på høring til Narvik kommune, Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune, berørte statlige forvaltningsorganer og natur- og friluftslivsorganisasjoner. NVE har mottatt følgende høringsuttalelser:

Narvik kommune kom med uttalelse i brev av 29.03.2007. Bystyret fattet følgende vedtak:

"Narvik kommune vil tilrå at søknaden, datert 28.01.06 fra Aspevik Kraft AS, om tillatelse til utbygging av Aspevikelva innvilges. Etter en samlet vurdering finner Narvik bystyre at ulempene som utbyggingen medfører er akseptable sett i forhold til behovet for økt kraftproduksjon.

Følgende vilkår knyttes til tillatelsen:

- *DET SKAL IKKE ETABLERES NY ANLEGGSSVEG FRA ENDEPUNKT FOR EKSISTERENDE DRIFTSVEG OG FRAM TIL INNTAKET / INNTAKSDAM. MATERIALER OG UTSTYR MÅ FRAKTES PÅ ANNEN MÅTE ENN LANGS PLANLAGT VEG.*
- *MELLOM KOTE 400 OG KOTE 650 BØR RØRGATE LEGGES LANGS ELVA I DEN TRANGE DELEN AV DALEN.*
- *Bygninger, rørgate og andre installasjoner må få en utforming og plassering slik at de på en best mulig måte tilpasses stedegne forhold og terreng. For oppgradering*

av eksisterende veg gjelder det at synligheten fra omkringliggende områder skal være minst mulig.

- *Vegen skal ikke være åpen for andre kjøretøy enn de som er nødvendige for driften av anlegget.*
- *Ved revegetering settes det som krav at tilplanting og aktiv tilrettelegging for å stimulere vekstevnen til stedege sorter uten at dette går på bekostning av det biologiske mangfold.*

Fra saksutredningen siteres følgende:

"Gjeldende planer

Hele influensområdet er vedtatt som LNF sone 1 i kommuneplanens arealplan. Bestemmelsene for denne sonen sier følgende: "Spredt bolig-, ervervs- eller fritidsbebyggelse samt fradeling til dette formål som ikke er ledd i stedbunden næring, tillates ikke". I retningslinjene for bygging i LNF- områder er det foreslått følgende: "Tiltak som er ledd i næringsutvikling på landbrukseiendom kan godkjennes når forholdene ligger til rette for slik bebyggelse og når dette ikke kommer i konflikt med landbruks-, friluftslivsinteresser, natur- eller kulturlandskapet." Ingen områder i nedslagsfeltet er underlagt noen typer vern. Videre er blant annet mikrokraftverk og andre anlegg tilknyttet utmarksressurser nevnt som tiltak som kan få tillatelse.

[...]

Administrasjonssjefens vurdering:

I Narvik kommune har det tidligere vært til dels store kraftutbygginger (Håkvik, Skjomen, Sildvik og Nygårdsfjellet). Dette har påvirket naturlandskapet i form av redusert vannføring, vegbygging og linjestrekk.

Olje- og energidepartementet har utarbeidet en strategi for å øke etableringen av småkraftverk. Det vil i tiden framover trolig komme flere søknader om utbygging av elver i Narvik kommune, og alle behandles enkeltvis. En oversikt over mulige utbyggingstiltak er behandlet av Narvik Bystyre tidligere. Kommunen har ikke en samlet strategi/ forutsigbarhet for behandling av disse sakene. Dette gjør at en samlet konsekvens/ virkning av de ulike prosjektene ikke kan vurderes opp mot andre samfunnsinteresser.

Utredninger/ rapporter

Etter plan- og bygningsloven er utredningen utbyggers ansvar, og det er opp til utbygger å velge konsulenter. Rapport om virkninger for miljø, naturressurser og samfunn er utført av Sofienlund utvikling. Firmaet Stangeland har utarbeidet en rapport over biologisk mangfold i området.

Rapporten utarbeidet av Sofienlund utvikling konkluderer med lite eller ingen negativ påvirkning for brukerinteresser, hydrologi, grunnvann, flom og erosjon, fisk og ferskvannsbologi, flora og fauna, landskap, kulturminner, landbruk og samiske interesser. Rapporten viser til at de samfunnsmessige virkningene er positive, som verdiskapning og inntekter, arbeidsplasser og skatteinngang. I tillegg menes også at brukerinteressene vil bedres gjennom en større tilgjengelighet, via veien, til området.

Rapporten utarbeidet av firmaet Stangeland gir en svært generell beskrivelse av området og eventuelle konsekvenser for det biologiske mangfoldet. Den konkluderer med liten negativ konsekvens med tiltaket. Feltarbeidet er utført 1. november, et tidspunkt som gir et dårligere

utgangspunkt for vurdering av naturtyper og verdien av disse, enn dersom feltarbeidet var utført under andre årstider. Rapporten er ikke utført i samsvar med krav i Veileder 1/2004 utarbeidet av DN og NVE, og det meste av informasjonen er å finne i kommunens og andre tilgjengelige kart- og databaser.

Administrasjonssjefen hadde ønsket en bredere undersøkelse rundt konsekvensene for frilufsinteressene samt påvirkningen av landskapet. Kartgrunnlag med inntegnet rørgate og inngrep er for uklart og lite detaljert for å kunne vurdere omfanget av inngrepene. En situasjonsplan eller skisse som viser vannstand i elva før og etter oppdemning ville gitt et klarere bilde på influensområdet rundt inntaket. Det samme gjelder for inntegning av vegtrase og framstilling av hvilke terrenginngrep som må påregnes. Når det gjelder biologisk mangfold tilfører rapporten få, eller ingen nye kunnskaper om områdets landskapstyper eller naturtyper. På bakgrunn av dette vil det være vanskelig å vurdere hvilke konsekvenser et inngrep vil kunne få.

Administrasjonssjefen finner det nødvendig å se nærmere på eventuelle konsekvenser, særlig mht. landskap og frilufsinteresser.

Konsekvenser for landskap

En kombinasjon av ny anleggsvei og oppgradering av eksisterende eldre anleggsvei vil samlet utgjøre drifts- og turvei etter utbygginga. Eksisterende anleggsvei er i ferd med å gro til, men er delvis godt synlig i terrenget og vil ved en oppgradering kunne benyttes både under anleggsperioden og som eventuell driftsvei i framtiden. Synligheten begrenses både gjennom vegetasjon og terreng. Fra ca. 250 moh ved tregrensen og fram til inntaket tenkes det etablert en ny veg.

Vedlagte kart/ beskrivelse viser ikke eksisterende veg, og heller ikke hvor ny veg tenkes planlagt. Dette er en mangel ved søknaden. Nettopp inngrep som etablering av veg, og hvor den tenkes etablert, er avgjørende for hvor omfattende konsekvensene for landskapet vil bli. I området over tregrensen bærer landskapet preg av isavsetninger i form av grus og større steiner. En morenerygg hvor inntaket tenkes plassert, danner en markant linje i fjellandskapet. Elvedalen er åpen, fjellsidene er til dels bratte, men området er likevel tilgjengelig for turgåere.

Den nye anleggsveien som skal bygges, vil, slik administrasjonssjefen ser det bli svært synlig fra kote 250 og til inntaket. Terrenget er bratt, og avbøtende tiltak som revegetering og tilsåing vil ikke i særlig grad kunne begrense synligheten av inngrepet. Dette betyr at den nye vegstrekningen vil framstå som et fremmedelement i et landskap som er sårbart for nettopp denne typen inngrep. En parkeringsplass nær inntaksdammen vil forsterke inngrepet ytterligere.

INON - områder (inngrepsfrie naturområder i Norge) er områder som ligger mer enn en kilometer i luftlinje fra tyngre tekniske inngrep som seks. større kraftlinjer, veger og vassdragsreguleringer. Deler av området som tenkes benyttet til ny anleggsvei er definert som INON - område. Det bør vektlegges at en utbygging vil redusere arealet av inngrepsfrie områder.

Rørgata skal, i følge søknaden graves ned fra inntaket og til kraftstasjonen. Dette kan gjøres for deler av strekningen, men fra kote 500 til kote 750 går den langs tilnærmet bart fjell. Her vil den vanskelig kunne dekkes til uten sprenging og vil sammen med veg sprengt i fjell bli svært synlig.

Administrasjonssjefen mener en bedre løsning er å legge rørgata langs elva i den trange delen av dalen (gjelet), mellom kote 400 og 650, og uten vegbygging.

I ca. 9.5 måneder i året vil kraftuttaket føre til delvis tørrlegging av store deler av elvestrekningen, men restfeltet for vassdraget (sideelv) vil sørge for delvis vannføring nedenfor inntaket. Elva framstår ikke som et veldig synlig landskapselement i området, og den har heller ikke markerte synlige fossefall. Bortsett fra den nederste delen av, hvor elva sett ute fra fjorden utgjør et visst fossefall, vil inngrepet i elva, slik sett, ikke være en faktor som bidrar til en reduksjon av landskapsopplevelsen.

Konsekvenser for friluftsliv

Området benyttes i dag i noen grad av grunneiere, fastboende og noen tilreisende i forbindelse med bærplukking, jakt og skogbruk. Dette området kan likevel ikke sies å være av de mest benyttede turområdene i Skjomen. I søknaden beskrives utbyggingen å kunne gi en positiv konsekvens for friluftslivsinteressene. Dette på bakgrunn av den økte tilgjengeligheten en oppgradering og nyetablering av veg vil gi. At tilgjengeligheten til en viss grad økes, er nødvendigvis ikke kun positivt for friluftslivsinteressene. Administrasjonssjefen mener dette må sees i sammenheng med de inngrepene den økte tilgjengeligheten medfører og at inngrepet skjer i til dels urørt landskap. Opplevelsen av landskapet og rekreasjonsverdien vil sannsynligvis reduseres gjennom nyetablering av veg. Dette gjør at konsekvensene ved en utbygging av vegen er negativt sett i forhold til friluftsliv og rekreasjon. Den største negative konsekvensen er likevel for det uberørte landskapet som i seg selv innehar en verdi som bør ivaretas.

Konsekvenser for biologisk mangfold

På bakgrunn av at fagrapporten inneholder lite av ny kunnskap om områdets natur- og vegetasjonstyper finner administrasjonssjefen det vanskelig å ta stilling til dette temaet. Høyst sannsynlig består det meste av løvskogen langs elva og tilgrensende områder av ordinære arter. Lite tilsier at spesielle arter vokser langs vassdraget. Det er likevel nødvendig å påpeke at administrasjonssjefen hadde ønsket en rapport som er mindre generell og som innehar en større grad av fagkunnskap rundt temaet.

For fiske, landbruk og reindriftsnæringa framkommer ingen momenter som tilsier at inngrepet vil få negative konsekvenser.

Vilkår

Dersom bystyret anbefaler at søknaden blir innvilget, bør det vurderes å knytte vilkår til tillatelsen. Vilkårene vil ha en utforming som medfører at utbygger, i samarbeid med aktuelle myndigheter, utarbeider detaljplaner som viser hvordan vilkårene kan oppfylles.

Følgende vilkår er aktuelle:

Anleggsperioden

- Det er ikke kommet fram spesielle forhold som tilsier at det bør unngås anleggsdrift i visse tider av året.*

Bygninger, rørgate og andre installasjoner.

- Installasjoner må få en utforming og plassering slik at de på en best mulig måte tilpasses de stedegne forhold.*

Anleggsveg/ driftsveg

- På bakgrunn av sårbare fjellpartier og den påvirkning en veg kan få for landskapsopplevelsen bør ny driftsveg ikke etableres. Utstyr og materialer for*

etablering av inntak, rør etc. bør fraktes opp med helikopter. I forbindelse med drift kan snøscooter benyttes.

- *Administrasjonssjefen kan heller ikke se nytten for allmennheten i en kjørbær bro over demningen på fjellet.*

Opprydding og revegetering.

- *Administrasjonssjefen legger til grunn at anleggsområdet blir ryddet etter at arbeidet er utført. Administrasjonssjefen vil tilrå at det ved revegetering vurderes tilplanting og aktiv tilrettelegging for å stimulere vekstevnen til stedege sorter uten at dette går på bekostning av det biologiske mangfold.*

Fylkesmannen i Nordland kom med uttalelse i brev av 19.10.2006. Vi siterer Fylkesmannens vurdering av prosjektet:

"Namn på elva

Både N50 og Økonomisk kart frå Statens kartverk omtalar Aspevikelva som Mølnelva. Vi kjenner ikkje årsaka til at søker vel å kalle ho for Aspevikelva, men vil gjere det klart at det er same elva det er snakk om.

Omtale av biologisk mangfald-rapporten (vedlegg 9).

Firmaet Stangeland har utarbeida den obligatoriske biologisk mangfaldrapporten som skal følgje med småkraftverksøknader. Rapporten gjev ei generell skildring av området og gjev vidare ei vurdering av det biologiske mangfaldet i området og eventuelle konsekvensar for dette.

Denne rapporten føyer seg inn i rekka av overflatiske bm-rapportar som ikkje er utført i samsvar med krav i Veileder nr 1/2004 utarbeida av DN og NVE.

Vi er kritiske til at feltarbeidet er utført 1. november. På denne tida av året er det nesten utelukkande lav og moser det er muleg å få ein nokolunde oversikt over. I dette prosjektet vil både rørgate og veg opp til kraftverket kunne kome i konflikt med verdifulle naturtyper. Desse naturtypene er vanskelege å identifisere og verdisette så seint på året.

Konsulenten blandar også saman generelle vegetasjonstyper og naturtyper. Med naturtyper meiner ein i Veileder nr 1/2004 naturtyper etter DN-handbok 13 og 15. Desse skal avgrensast, kategoriserast og dei skal ha ein verdi.

Alt i alt gjev rapporten inntrykk av å vere lite grundig og gjev lite ny informasjon utover det ein finn ut ved bruk av tilgjengeleg informasjon i kart og databasar.

Manglar i konsesjonsøknaden.

- *Vegen opp til inntaksmagasinet er eit av dei største inngrepa i dette prosjektet. Vegtrasè er ikkje merka av på kart og han er ikkje omtala i prosjektsøknaden. I BM-rapporten er veglengda sett til 3,5 km.*
- *Landskap blir omhandla svært summarisk. Det meste av plassen blir bruka på å omtale forhold som ikkje har med landskap å gjere. Det blir og påstått at tiltaket ikkje påverkar INON. Dette er feil. Ei utbygging vil redusere arealet av inngrepsfrie områder med 2,9 km².*

Konsekvensar for allmenne interesser

Fagrapporten for biologisk mangfald er tynn. Det meste som står i rapporten er kjent frå før, men han har noko informasjon om forekomst av fuktigheitskrevjande vegetasjonstyper langs Mølnelva. Berggrunnen i området er fattig og markslagsopplysningar i økonomisk kartverk tyder på at det meste av lauvskogen langs elva er forholdsvis ordinær. Lia er like fullt sørvendt og kan godt ha frodige eller rike forekomstar. Vegtrasè og rørgate vil kunne kome i konflikt med slike naturtyper, men den mangelfulle dokumentasjon i søknaden gjer konkrete vurderingar vanskeleg.

Inngrepa vil gje markerte endringar for landskapet. For det fyrste vil elva bli markert mindre synleg og hørbart enn tidlegare. Rørgata skal i hovudsak gravast ned, men anleggsvegen opp til inntaket vil bli svært synleg, spesielt i bratte parti og over tregrensa. Dei øvre delane av prosjektområdet er i dag utan tekniske inngrep og er definert som Inngrepsfrie naturområder (INON, meir enn 1 km frå tyngre tekniske inngrep). Ei utbygging vil som nemnt over redusere INON med 2,9 km². Vi vurderer konsekvensane for landskap til å vere middels til store negative.

Friluftslivet blir i søknaden vurdert til å få positive konsekvensar av utbygginga fordi området vil bli lettare tilgjengeleg. Fylkesmannen er ikkje samd i ei slik vurdering. I Narvik kommune er det ikkje mangel på fjellområde som er tilgjengelege frå veg. Området vil få redusert verdi for friluftslivet. Nye inngrep i urørte områder vil vere negativt for opplevingsverdiene til friluftslivet. Ut frå opplysningane om bruken av området vil vi vurdere konsekvensane til å vere middels negative for friluftslivet.

Den aktuelle elvestrekninga har liten betydning for fisk. Ei utbygging vil derfor ikkje ha konsekvensar for dette fagområdet.

Reindrifta har kome med eige innspel på sitt fagområde. Vi har ingen kommentarar utover dette.

Konklusjon

Vi er i tvil om vi i det heile skal uttale oss til denne saka. Vi oppfattar både søknaden og BM-rapporten som overflatiske på dei fleste forhold som har med allmenne interesser å gjere.

Ut frå den informasjonen vi har tilgjengeleg har dette småkraftverket mest negative konsekvensar for landskap og friluftsliv. Konsekvensane for biologisk mangfald er vanskelege å vurdere. BM-rapporten gjev lite haldepunkt ut over det ein kan finne ut ved generelle områdevurderingar.

På denne bakgrunnen går Fylkesmannen mot ei bygging av Aspevikelva kraftverk.

Forholdet til overordna planlegging i Narvik kommune

Det er mange planlagde småkraftverk i Narvik for tida. I 2006 kjenner vi til 8 ulike prosjekt i området frå Sørskjomen til Beisfjorden. Alle saker blir handsama enkeltvis og det er vanskeleg å vurdere mulege sumverknader for dei ulike prosjekta samla. Ideelt sett burde det vore utarbeida ein kommunedelplan eller liknande for å fange opp slike konsekvensar og vege dei opp mot andre samfunnsinteresser. Så vidt vi kjenner til er ikkje eit slikt arbeid aktuelt her, men vi vil sterkt oppfordre NVE til å vektlegge Narvik kommune sine fråsegn i desse sakene."

Nordland fylkeskommune sendte høringsuttalelse i brev av 30.10.2006. Fylkesrådet fattet følgende vedtak:

1. *"Fylkesrådet anbefaler at det ikke gis konsesjon for utbygging av Aspevikelva kraftverk. Dette begrunnes ut i fra at søknaden ikke gir tilstrekkelig informasjon for å foreta den nødvendige vurderingen.*
2. *Hvis spørsmålet om utbygging av Aspevikelva skal vurderes på nytt, vil fylkesrådet be NVE om å påse at søknaden blir tilstrekkelig opplyst."*

I uttalelsen heter det videre:

"Fylkesrådets vurdering

Kartlegging og vurderinger i søknaden virker overflatisk. Dette gjør at det er vanskelig å se de reelle konsekvensene. Fylkesråden mener søknaden ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om det bør gis konsesjon for utbygging."

Fra utredningen siterer vi følgende:

"Problemstilling

Søknaden virker noe mangelfull. Dagens bruk av området er ikke tilstrekkelig beskrevet og vurdering av virkningene for andre interesser virker mangelfulle.

Midlertidig anleggsvei som Statskraft laget i 1970, skal brukes som anleggsvei til inntaket. Det er uklart i søknaden om hvor stor utbedring denne trenger og om det i realiteten blir ny vei på store strekninger. Det er også sagt at rør nedgraves langsetter eksisterende vei.

Det står i søknaden at området er i noen grad benyttet av fastboende og tilreisende til friluftaktiviteter, bærplukking, jakt og skogbruk. Det er usikkert hvor stor betydning området har for utøvelse av friluftsliv. Aspevikelva ligger sør for fjellmassivet Den sovende dronning."

[...]

Konsekvenser

Det er ikke registrert konflikter i forhold til regionale interesser.

Oppsummering

Utbyggingen innebærer inntaksdam, rørtrase, anleggsvei, kraftstasjon, 50 m vei og jordkabel. Søknaden virker noe mangelfull, da flere forhold er dårlig beskrevet. Utbygger har aktsomhets- og meldeplikt hvis man under markinngrep støter på fornminner. Det er ikke registrert konflikter mot regionale interesser."

Statens vegvesen, Region nord kom med følgende uttalelse datert 17.08.2006:

"Vi gjør oppmerksom på at før utbygging igangsettes skal de foreslåtte avkjørslene fra fylkesveg 761 være godkjent av Statens vegvesen. Dersom avkjørslene ikke inngår i en reguleringsplan, skal det søkes særskilt om avkjørselstillatelse etter vegloven § 40, 2 ledd.

Videre må tiltakshaver søke Statens vegvesen om dispensasjon for byggverk/innretninger som oppføres nærmere enn 15 meter målt fra midtlinje fylkesveg. Dette gjelder ikke dersom byggverket /innretningen inngår i en reguleringsplan, jf. vegloven § 29."

Reindriftsforvaltningen Nordland kom med følgende uttalelse datert 28.09.2006:

"Saken berører Skjomen reinbeitedistrikt. Reindriftsforvaltningen har ikke mottatt noen skriftlig uttalelse fra distriktet, men har fått uttalelse per telefon. Skjomen reinbeitedistrikt opplyser for øvrig at de vil sende en egen uttalelse direkte til NVE innen tidsfristen.

Aspevikelva kraftverk er en av flere søknader om bygging av kraftverk som berører reindriften i Skjomen reinbeitedistrikt. Vi har mottatt fire andre saker med uttalelsesfrist september/oktober. Disse andre er Kvitfors, Tverrrdalselva, Skamdalselva og Stublielva kraftverk.

Skjomen reinbeitedistrikt har hatt flere store kraftutbygginger og andre typer inngrep i sine områder. Samlet sett har disse inngrepene hatt stor innvirkning på beite- og driftssituasjonen i reinbeitedistriktet. De nye planlagte kraftverkene vil være med på å gjøre situasjonen enda mer problematisk for reindriften. Reindriftsforvaltningen registrerer at det i denne saken argumenteres med at de områder som blir berørt, er påvirket av tidligere inngrep. Dette stemmer, men det betyr ikke at områdene har mistet sin verdi for reindriften. Tvert imot er de områder som er igjen, verdifulle for reindriften selv om de har en viss påvirkning fra tidligere inngrep.

Reindriftsforvaltningen mener at det er viktig å kunne se planlagte utbygginger i sammenheng med hverandre og i sammenheng med allerede gjennomførte inngrep. Det er derfor ønskelig at de tidligere nevnte planene om kraftverk kan ses i sammenheng. Reinbeitedistriktet opplyser at disse kraftverkene og en del andre som er på planleggingsstadiet, berører mange viktige delområder for reindriften i et begrenset område mellom Skjomenfjorden og Beisfjorden.

Slike inngrep i reindriftens arealer må kunne ses i sammenheng. Et enkelt kraftverk utgjør ikke alltid de store konsekvensene, men summen av alle er det reindriften må forholde seg til. Skadevirkningene merkes særlig god i et reinbeitedistrikt som Skjomen som er sterkt belastet med inngrep fra før. Vi har erfaringer som viser at kraftutbygging også medfører større utfart og forstyrrelser fra andre som ønsker å bruke lettilgjengelige områder til friluftsliv, jakt og hyttebygging. Dette skyldes at anleggsveier ofte holdes åpne etter at anleggsarbeidet er avsluttet.

På denne bakgrunn ønsker vi at NVE kan foreta en samordnet behandling av de kraftverksaker som berører et enkelt reinbeitedistrikt, som i dette tilfellet Skjomen. Det vil bety en mer helhetlig vurdering av påvirkningen og skadevirkningene som reindriften utsettes for. Slik det er nå, bli konsekvensene for reindriften minimalisert fordi hvert enkelt kraftverk vurderes hver for seg. De er enkeltvis også for "små" til å få en grundig konsekvensutredning.

Når det gjelder den konkrete saken, berører den et område som først og fremst er barmarksbeite for reindriften, men det er også områder med lavbeiter. Reineierne opplyser at de har observert elg på beite i dalen langs elva. Det er godt grønnbeite i dalen, og reinen har trekkleier på tvers nede i dalen og på østsida øverst i dalen. Disse brukes når reinen naturlig trekker mellom ulike beiteområder.

I søknaden framkommer det at det er en midlertidig anleggsvei som ble brukt i forbindelse med kraftlinjebygging. Det står videre at Statnett via denne veien "kom seg helt opp på fjellet fra Skjomen". Reinbeitedistriktet opplyser at dette ikke kan være tilfelle, og at de ikke kom seg opp på fjellet slik det står i søknaden. Ut fra kartmaterialet er det ikke mulig å se hvor den midlertidige anleggsveien gikk, og den eksisterende kraftlinja går forholdsvis langt nede i dalen. Heller ikke den planlagte anleggsveien er med på kartet, men vi antar den vil følge rørgatetraseen slik det oppgis i søknaden.

Reindriftsforvaltningen registrerer at veien etter utbygging skal brukes som "servicevei for drift og vedlikehold". Veien skal, sammen med en kombinert lager-, snu- og parkeringsplass ved demningen, kunne brukes av alle (s. 10 i søknaden). Dette blir framstilt som et avbøtende tiltak. Reindriftsforvaltningen mener at en slik løsning vil forsterke skadevirkningene for reindriften. Vi har ikke noe i mot at veien kan brukes i forbindelse med vedlikehold av demningen, men den må ikke være åpen for allmenn ferdsel. Veien må stenges med låst bom som bare de som driver næringsvirksomhet (kraftverk og reindrift) har nøkkel til. Slik unngår man at reindriften påføres unødvendig forstyrrelser og ferdsel som følge av kraftutbyggingen.

Rørgata skal graves ned, og dette er bedre for reindriften enn om den blir liggende på marka som en sperre. Reinbeitedistriktet opplyser at det går en gammel samisk ferdselsvei som vil bli berørt av planene. Det framgår ikke av dokumentene om det er foretatt registreringer av samiske kulturminner.

Inntaket vil stue opp vatnet i elva oppstrøms. Selve dammen, større vannstand, snuplass og vei vil være negativt for reindriften. Småbekker som blir påvirket av utbyggingen, kan bli tørre enkelt perioder. Reinbeitedistriktet opplyser at flere småbekker i sommer var tørket opp, og dette kan forsterkes av utbyggingen.

Utbygger mener at det bare er i anleggstida at det vil bli noen konsekvenser for "de samiske interessene" (pkt. 3.12.). Vi vil understreke at reindriften påvirkes ikke bare av "store neddemninger og store reguleringer", men av helheten i både dette inngrepet og andre inngrep.

Reindriftsforvaltningen vil også understreke at det er viktig at utbygger holder kontakt med reinbeitedistriktet i anleggsperioden."

Skjomen Reinbeitedistrikt uttaler følgende i brev av 28.09.2006:

"I anledning av foreløpige 6 av 7 tiltenkte /søkte vassdragsutbygninger i Skjomen Reinbeitedistrikt i Nordre Nordland må jeg som distriktsformann i Skjomen RBD be Direktoratet om å se på disse prosjektene i en sammenheng.

Jeg anmoder også Vassdrag og energidirektoratet om å eventuelt å forlenge fristen for reinbeitedistriktet med 15 dager til å utale seg om disse utbyggningsplanene som flere aktører har satt i gang.

På grunn av at reinbeitedistriktets driftinnehavere har holdt på, og fremdeles holder på med reinsanking for merking og slaktning før brunst, har vi ikke hatt tid til å komme med våre synspunkter tidligere.

Angående Skamdalselva og Tverrdalselva kraftverk i Beisfjord- og Lappvik kraftverk i Sør-Skjomen har vi tidligere gitt våre uttalelser.

Jeg vil tilføye at for Skamdalselva- og Tverrdalselva kraftverk er det over 100 år gamle kulturminner som ikke har vært registrert / påpekt i søknadene.

Konsekvensene for reindrifta i reinbeitelandet vårt vil bli helt annerledes med alle disse inngrepene som kommer. Jeg vil her nevne Aspevikelva, Kvitforselva og Stublielva kraftverk.

Mølnelva i Beisfjord er ikke søkt om ennå, men den er også påtenkt utbygd i sammenheng med disse andre kraftverkene.

Nå i etterkant av disse tre ovenfor nevnte omsøkte utbygningene ser vi at konsekvensene ved alle disse utbyggingene vil gjøre et stort innhugg i beitearealene i ved Stublidalen-Skamdalen, Niski, Tverrdalen, Aspevika/Møldalen, Lagodalen/Kvitfors og Håkvikdalen.

Avstanden mellom hvert av disse tiltenkte kraftverkene er svært kort, og i reindriftssammenheng vil dette utgjøre et særdeles uakseptabelt inngrep i reinbeitedistriktets areal og beitebruk. Som reindriftsutøver og leder i Skjomen reinbeitedistrikt må jeg også presisere at rein ikke nedbeiter et område, men beveger seg hele tida og er i disse områdene til visse tider.

Jeg påpeker dette for å gjøre klart at i de fleste av disse søknadene poengteres det av utbyggerne at rein kun er observert i utkanten av disse beiteområdene."

Narvik Energinett AS uttaler følgende i brev av 28.09.2006

"Narvik Energinett AS har følgende kommentarer til byggingen av Aspevikelva Kraftverk (og implisitt også bygging av Lappvikelva, Skarelva og Klubbvikelva kraftverk siden alle forutsettes tilkoplest på samme 22kV linjenett).

I vedlegg 8 i konsesjonssøknad henvises det til kommunikasjon med lokalt E-verk. Her er kun forespørsel referert og ikke vårt svar av 19.mai d.å (Riktig nok med feil navn i overskriften). I teksten under er innholdet i brevet gjengitt:

""Innledende vurdering av nettilknytning for Aspevik kraftverk

Narvik Energinett AS har konsesjon for drift og utbygging av det lokale distribusjonsnettet innenfor Narvik kommune (områdekonsesjon). Pr dags dato er det tilknyttet ca. 10700 forbrukskunder og 4 innmatingskunder (kraftverk). Disse er eid av vårt søsterselskap Narvik Energi AS. I tillegg kommer vindmølleparken på Nygårdsfjellet på 6,9 MW.

Status småkraftverktilknytning

I løpet av det siste halvannet året har det blitt meldt inn til sammen 12 kraftverk inkl. nå Aspevikelva som ønsker nettilknytning. Til sammen dreier det seg om ca 150 GWh og 46,9 MW. Vi er kjent med ytterligere planer for 8,5 MW i vårt nettområde. Hittil har 3 av kraftverkene fått klarsignal om tilknytning med forbehold om diverse tiltak som må gjennomføres.

Situasjonen for de andre verkene er slik at det ikke er kapasitet for tilknytning til eksisterende nett og dermed må nytt nett utredes, planlegges og bygges ut. Dette gjøres enten i regi av en eller flere utbyggere eller som en integrert del av det ordinære forsyningsnettet hvor netteier ofte står for koordineringen. Kraftverkene bærer kostnaden for forsterkningen/utbyggingen. Oversikt over de tidligere innmeldte kraftverkene fins i Lokal Energiutredning på www.energiutredninger.no under Narvik kommune.

Aspevikelva kraftverk

Aspevikelva kraftverk vil ligge i vårt sørlige nettområde. Det mest nærliggende vil være en nettilknytning på 22kV ved Aspevik. I grenseskillet vil en sette opp en koplings- og målekiosk. Fra denne bygger kraftverkseier linje eller kabel fram til kraftverket.

Videre Kraftflyt:

Alt. 1 Via dagens 22kV nettstruktur

For nettstrukturen videre må man se kraftflyten i sammenheng med Klubbvikelva (3,5 MW innmeldt for nettilknytning) og Skarelva (4,1 MW konsesjonssøkt) og Lappvikelva (2,5 MW konsesjonssøkt). Det er gitt klarsignal fra vår side for Lappvikelva og Skarelva mht. nettilknytning på dagens 22kV med en del forsterkningstiltak på strekningen

Skjombotn - Elvegard. Klubbvikelva og Aspevikelva behandles parallelt sett fra vår side. Det er ikke kapasitet i dagens nettstruktur for Aspevikelva og/eller Klubbvikelva uten tiltak hvis Skarelva og Lappvikelva får konsesjon og knyttes til nettet.

Mulige konsekvenser ved tilknytning Aspevikelva i tillegg til andre, ved dagens nett.

Det er gjort en forenklet lastflytberegning som baserer seg på termiske forhold, nettap og spenningsforhold i høyspentnettet. Det er ikke sett spesielt på spenningen ut til forbrukerne eller styring av reaktiv effekt som spenningsstabilisator.

Seksjon → Stasjon i tillegg	Ofoten Trafo 10MVA	22kv Fjellbu - Elvegard 70FeAl (12,7 km fra 1979	22kv Elvegard - Aspevik 25 FeAl (3,0 km fra 1953)
Ingen andre (kun Aspevik)	Trafo i grenseland	Ingen	Oppgradering pga tapkostnader
Lappvik	Ny større transformator	Ingen	Oppgradering pga tapkostnader
Skarelva	Ny større transformator	Mulig ny linje med større tverrsnitt	Oppgradering pga tapkostnader og spenning
Lappvik + Skarelva	Ny større transformator	Ny linje med større tverrsnitt	Oppgradering pga tapkostnader og spenning
Klubbvikelva	Ny større transformator	Mulig ny linje med større tverrsnitt	Ny linje med større tverrsnitt
Lappvik + Klubbvik	Ny større transformator	Ny linje med større tverrsnitt	Ny linje med større tverrsnitt
Skarelva + Klubbvik	Ny større transformator	Ny linje med større tverrsnitt	Ny linje med større tverrsnitt
Lappvik + Klubbvik + Skarelva	Ny større transformator	Ny linje med større tverrsnitt	Ny linje med større tverrsnitt

Alt. 2 Ny transformatorstasjon på 132kV ledningen Narvik - Skjomen

Et alternativ til å forsterke dagens nettstruktur kan være å etablere en ny transformering på 132kV ledningen Narvik- Skjomen. Se fig. 1

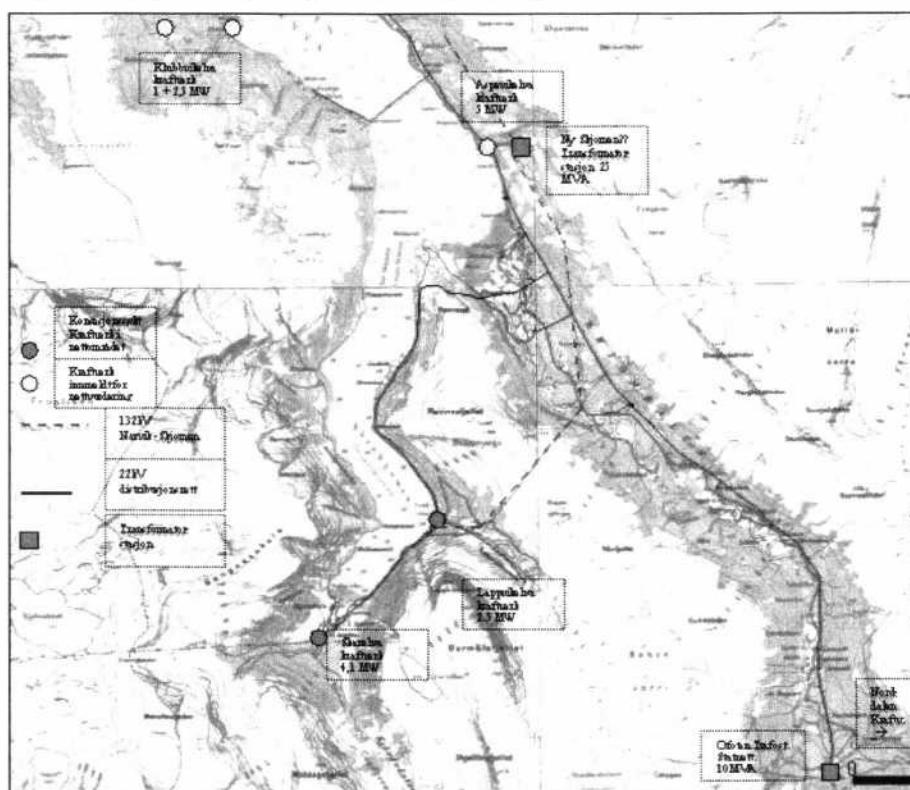
De 4 kraftverkene som er meldt for nettilknytning representerer til sammen 15,1 MW. Narvik Energinett er kjent med at det jobbes med andre prosjekter i dette nettområdet utover de 4 som er meldt til oss. Disse representerer 8,5 MW i tillegg.

23,6 MW er normalt for høy effekt til at man velger å overføre på samme 22kV ledning. I en endelig nettløsning bør derfor ha vurdert ny transformering mot Sentralnettet hvis alle prosjektene får konsesjon og bygges ut.

Generelt ang. kostnader

Normal praksis er at utbyggene dekker de anlegg som man er alenebruker av 100 %. Anlegg som brukes av flere dekkes normalt iht. installert effekt. Hvis en eksisterende ledning fornyes ifbm tilknytningen vil netteier normalt dekke fornyingen av ledningen mens kraftverket dekker verdien av restlevetiden og kapasitetsøkningen.

Figur 1. Ny produksjon og nettløsninger i Skjomen

Nettkostnadene avhenger i stor grad av nettløsning som igjen avhenger av hvilke prosjekt som får konsesjon. Det er derfor vanskelig å antyde kostnadsnivå for Aspevikelva ved en eventuell tilknytning.

Narvik Energinett ber derfor om tilbakemelding når det er aktuelt å sette i gang et utredningsprogram for nettilknytningen. Dette vil måtte samordnes med andre aktører som planlegger småkraftutbygging innenfor samme område.”

Oppsummering nettmessige konsekvenser ved tilknytning av Aspevik kraftverk

Hvis Aspevik kraftstasjon er den eneste som får konsesjon i Skjomen vil det ha begrensede nettmessige konsekvenser. (Forsterkning av 3 km linje, Mulig økning fra 1 OMVA til 15MVA i Ofoten Transformatorstasjon). I tillegg må det bygges 22kV nett fra kraftverket til nærmeste tilknytningspunkt (200 m) og koplings- og målekiosk. Kostnadene vil kunne være fra 2 – 5 mill kr. avhengig av om transformator i Ofoten må byttes.

Dersom andre prosjekter utover Aspevik får konsesjon vil kostnadene bli betydelig høyere. (Se også tabell gjengitt fra alt. 1 over.)

Ved utbygging av alle prosjektene som planlegges vil det sannsynligvis måtte etableres et nytt sentralnettpunkt på 132kV ledningen Narvik-Skjomen. (alt 2).”

Naturvernforbundet i Narvik kom med uttalelse i brev av 30.09.2006. Fra uttalelsen siteres informasjon som er aktuell for Aspevik kraftverk:

”Aspevikelva.

Her reagerer vi på at rapporten om biologisk mangfold etter vår mening er for mangelfull da den er skrevet etter ei befaring i midten av november. Da blir det stor tendens til gjetting. Likevel er vi innforstått med at heller ikke her er inngrepene av biologisk mangfold spesielt

store. Vassdraget ligger en god del skjult i dalføret slik at ved å etablere ei minstevannføring vil landskapsopplevelsen ikke forringes så mye. Det er viktig at elva ikke tørrlegges da en del arter langs vassdraget er avhengig av fuktighet. En veg oppover lia vil bli et stygt sår i landskapet og aller helst burde denne ikke bygges, men at det nyttes helikopter til transport.

Ut fra dette mener vi likevel det kan gis konsesjon for vassdraget med følgende avbøtende tiltak. Det opprettholdes ei minstevannføring i hele vassdraget. Transport bør foregå med helikopter slik at man unngår vegbygging. Blir det gitt tillatelse til dette må veg og vegskråninger tilsåes med stedeagne arter inkl. trær slik at den over tid mest mulig går i ett med terrenget."

Solveig Berglund Myrstad, grunneier, kom med følgende uttalelse i brev av 14.08.2006:

"Som grunneiere av Berglund, gårdsnr. 62, bruksnr. 3, har vi følgende innsigelser til konsesjonssøknaden. Vi viser til utredningens punkter i det følgende.

1. INNLEDNING OG SAMMENDRAG

1.2, 1.2 OG 1.3: Mølnelva er det riktige navnet på elva, og må brukes konsekvent i søknaden. Det er brukt lokalt og står på alle kart og i alle papirer vi har kjennskap til. Å bruke et annet navn virker forvirrende og skaper usikkerhet om hvilken elv det gjelder. Navnet Aspevikelva har for eks. også vært brukt lokalt om Urelva som renner sør for gården Aspevik.

2. BESKRIVELSE AV TILTAKET

2..10.2 Eiendomsforhold

"Den omsøkte utbyggingen er gjort av alle fallrettshaverne sammen og utbyggerne har dermed 100 % eierskap"

Feil.

Som grunneiere til g.nr.62, br.nr.3 vil vi påberope oss rettigheter som ikke er tatt med. Ifølge vedlagt utskrift av grunnbok av 1908 danner Mølnelva grensen mellom Søndre Sandvik (Berglund) og Nordre Elvegård. Offentlige kart viser også dette. Vi regner oss som medeiere i elva, og beklager at vi ikke er forespurt om deltakelse i prosessen. Dersom utbyggerne er av en annen oppfatning, må rettsgyldige dokumenter fremlegges.

3. VIRKNING FOR MILJØ

3.10 Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

"Utbygger er ikke kjent med at det er noen som har vannforsyning..."

På nordsiden av Mølnelva er det lagt ut en slange som forsyner Berglund, Aspelund og 3-4 hyttenaboer med sommervann. Dette har pågått i minst 20 år. Vi vedlegger en tillatelse gitt av daværende eier Magda Berglund. Ved en utbygging må denne vannforsyningen ivaretas, slik at vi blir sikret et stabilt sommervann uten forurensing.

6. VEDLEGG

Vedlegg 6: Mangler eiere av 62/3

*Thor Berglund,
Karstein Berglund,
Solveig Berglund Myrstad,
Marit Eilertsen
Astrid Rosenvinge*

Vedlegg 7: Mangler det samme

Vedlegg 8: Mangler det samme.

Konklusjon

Vi er ikke ute etter å stanse utbyggingen, men vi forventer å bli tatt med som deltakende partnere, og håper vi kan komme fram til en god avtale som sikrer alle grunneierne de rettighetene de har krav på. Vi ønsker også å delta i den videre planleggingen, og vil bli holdt løpende orientert om utviklingen."

Solveig Berglund Myrstad har lagt ved kopi av delingsforretning fra 1908 og kopi av tillatelse gitt av Magda Berglund. Disse dokumentene berører privatrettslige forhold som ikke siteres her.

Terje Røsås, grunneier, kom med følgende uttalelse datert 24.09.2006:

"Jeg, Terje Røsås er grunneier av gnr 62 bnr 7/8, Skjomen, Narvik kommune. Eiendommene består av hytte, anneks og naust. Hytta ble bygd på slutten av 1970-tallet, og har hele tiden vært forsynt med vann (sommervann) fra aktuell elv Mølnelva/Aspevikelva.

Jeg ber herved om at mine overnevnte interesser i saken blir ivaretatt."

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 07.05.2007 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"Vi har gått nøye igjennom de forskjellige høringsuttalelsene, og har vurdert noen kommentarer og innsigelser mht en mulig justering av prosjektet for å kunne gjøre det mer allment akseptabelt, iht. følgende uttalelser:

1 – Myrstad, Solveig Berglund (MSB)

Kommentarer er mottatt og utbyggerne har allerede kommet til en enighet med MSB og de øvrige grunneiere av 62/3, som alle har tiltrådt en utvidet utbyggingsavtale. Med denne avtalen vil øvrige bemerkninger i brevet bli tatt hensyn til i den videre håndteringen av prosjektet.

2 – Statens Vegvesen (SV)

SVs uttalelser er notert og utbygger vil sørge for følgende:

- *Dersom det ikke foreligger regulert avkjøring, søkes det om særskilt avkjøringstillatelse etter vegloven § 40, 2. ledd.*
- *Det vil bli søkt SV om å oppføre rørgate og kraftstasjon samt kraftlinje/kabel da enkelte av disse elementene vil komme nærmere enn 15 meter fra fylkesvei 761.*

3 – Narvik kommune (NK)

Det konstateres at Narvik kommune enstemmig tilrår en utbygging på følgende vilkår:

- *At det ikke bygges vei fra endepunktet på eksisterende vei. Dette er allerede akseptert.*
- *At rørgata legges i den trange delen av dalen langs elva. Dette er allerede planlagt, men rørgata kan ikke legges helt inntil elva.*
- *Kommunen ønsker en lokal tilpasning og utforming på alle installasjoner. Dette vil bli forsøkt, men blir nok også gjenstand for subjektive vurderinger.*
- *Eksisterende vei vil bli utbedret og stengt med en låst bom.*
- *Utbygger kan akseptere en aktiv revegetering av landskapet med stedegne arter slik at det ikke går på bekostning av det biologiske mangfoldet.*

4 – Terje Røsås (TR)

Utbygger har notert at TR har vannforsyning til sine eiendommer med hytte, anneks og naust og utbygger kan forsikre at vannforsyningen vil bli opprettholdt. Det kan dog bli mindre avbrudd og forstyrrelser i selve anleggsperioden.

5 – Nordland Fylkeskommune (NFK)

NFKs kommentarer er vurdert og den eneste innvendingen å notere er: "søknaden viker noe mangelfull da flere forhold er dårlig beskrevet".

Der er vel ikke mye å kommentere her annet enn at søknaden er skrevet i hht NVEs mal og at Rådgivende Ingeniør har skrevet rundt 20 andre tilsvarende søknader som er hos NVE til behandling. For de andre søknadene som har vært på høring har ikke dette vært kommentert.

6 – Narvik Energinett (NEN)

Utbygger er allerede kjent med nettsituasjonen og dette er allerede hensyntatt og satt av penger til i de foreløpige kostnadsoverslagene til utbedringer i nettet. Som det også tydelig fremgår av NENs brev vet heller ikke de hvor mange kraftverk som vil bli bygd og det råder derfor en usikkerhet mht graden av forsterkning og da også hva dette vil koste.

7 – Naturvernforbundet (NF)

Utbygger noterer at NF aksepterer en utbygging, men de ønsker ingen anleggsvei, og NF foreslår snarere å transportere inn utstyr med helikopter. Dette har utbygger vurdert som en mulighet, men vil heller foretrekke å transportere utstyr på en provisorisk anleggsvei langs rørgatetraseen da det må lages en forsyningsvei for å komme frem her allikevel.

NF kommenterer at de ønsker en minstevannføring da det er fint å høre når en går der på tur. Det kan vi vel være enig i, men dette koster uforholdsmessig mye og spesielt vil et slikt pålegg være uheldig for vintersesongen.

8 – Reindriftsforvaltningen (RV)

RV påpeker at de ikke ønsker større utfart i beitedistriktet og at veien derfor skal låses med bom. Utbygger aksepterer dette og har ingen motforestillinger. Utbygger vil videre tilføye at det kun blir et lite kontrollhus på ca 2*2 m oppe på inntaket. Utbygger vil også holde kontakten med reinbeitedistriktet i anleggsperioden. Mht Statnetts anleggsvei så går den helt opp til overføringslinja. Den følger rørgatetraseen opp de bratteste bakkene for deretter å dreie litt mer sørover.

9 – Skjomen Reinbeitedistrikt (SR)

Uttalelsen er notert, men det er vanskelig å se at utbygger kan gjøre justeringer eller modifikasjoner av prosjektet annet enn hva som fremkom i høringsuttalelsen til Reindriftsforvaltningen.

10 – Fylkesmannen i Nordland (FM)

Utbygger bekrefter at elva er benevnt som Mølnelva på økonomisk- og N50 kartene, slik at FM har vurdert riktig elv. Når utbygger har funnet det hensiktsmessig å benevne kraftverket Aspevik kraftverk, så henger det sammen med at også andre elver i Ofoten er kalt Mølnelva.

Det uttrykkes at biologirapporten er overfladisk, men i hht de retningslinjer som eksisterer er det ikke mulig å gjøre store omfattende naturundersøkelser.

Anleggsveien er kanskje ikke beskrevet godt nok i konsesjonssøknaden, men det kan opplyses at i dette bratte terrenget ønsker ikke utbygger å bygge noen ny vei og vil derfor benytte den gamle anleggsveien så langt denne går i nærheten av rørgatetraseen, og det blir hovedsakelig opp de første bratte bakkene. Deretter vil utbygger benytte en provisorisk anleggsvei langs og på rørgata. Denne provisoriske veien vil bli pyntet til igjen etter utbyggingen slik at området vil gro til igjen. Utbygger vil dog ha behov for å komme opp til inntaket for nødvendig drifts- og vedlikeholdsarbeid. Dette medfører ikke stor ferdsel og forutsettes gjort med terrenggående kjøretøy på og langs rørgatetraseen.

FM har rett i at inntaket og øvre del av rørgata vil bli liggende inne i Inngrepsfri sone 2 og redusere INON-arealene. FM har kommet frem til 2,9 km² som vist på vedlegget.

Det noteres at også FM er imot en permanent vei opp til inntaket. Utbygger kan derfor justere dette til en provisorisk anleggsvei langs rørgatetraseen oppstrøms brinken. Forutsetningen for dette er at utbygger må benytte provisorisk vei langs rørgatetraseen til transport av utstyr til inntak og demning, og muligens også helikoptertransport. Dette vil betydelig redusere de negative konsekvensene både for miljøet og for samiske interesser.

Rørgata vil bli gravd ned i sin helhet.

FM konkluderer med at de ikke har nok informasjon og bruker det argumentert til å gå mot en utbygging. Utbygger hevder at det ikke eksisterer mer informasjon som taler mot en utbygging og at FM derfor konkluderer slik på feil grunnlag.

Oppsummering av kommentarer

På kartverk er denne elva benevnt som Mølnelva, men utbygger ønsker å kalle kraftverket for Aspevik kraftverk av grunner som foran nevnt.

Med bakgrunn i mottatte kommentarer ser utbygger at det kan være riktig å utelate bygging av ny vei i separat trase, men snarere benytte en provisorisk anleggsvei langs rørgatetraseen. Denne blir noe brattere enn en ny vei, men ikke brattere enn eksisterende vei. Rørgatetraseen vil dermed bli pyntet til igjen, men likevel slik at man kan kjøre opp til inntaket for nødvendig drift og vedlikehold med terrenggående kjøretøy. Denne justeringen vil imøtekomme og redusere negative konsekvenser for Samiske interesser, eventuelle friluftinteresser samt mulige biologiske konsekvenser. Utbygger aksepterer også kommunen ønske om å revegetere med stedegne planter.

Det kan bekreftes at rørgata vil bli gravd ned hele veien, da dette sikrer den mot bl.a. frost, snøras om vinteren og evt sabotasje eller annen skade. I tillegg er det ønskelig fra samiske interesser.

Det har ikke vært spesielle krav til å slippe minstevannføring så utbygger mener at dette bør man kunne unngå her.

INON-arealene vil bli redusert og i hht FM vil dette dreie seg om 2,9 km². ”

Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse

NVE ba om følgende tilleggsopplysninger i brev av 17.10.2007:

”Søknaden er inne til sluttbehandling og har vært diskutert på seksjonen. NVEs foreløpige vurderinger er at omsøkt utbygging vil føre til store terrenginngrep i et sårbart landskap. Vi ønsker derfor utredet et alternativ hvor det vises produksjonsmessige, tekniske og økonomiske

konsekvenser av å bore tunnel på utbyggingsstrekningen. Man bør i den forbindelse også utrede et alternativ hvor inntaket plasseres på ca. kote 700.

Vi ønsker også nye beregninger av hydrologien i vassdraget. Dette gjelder spesielt 5-persentil sommervannføring (01.05-30.09) og 5-persentil vintervannføring (01.10-30.4). Produksjon og kostnader ved slipp alminnelig lavvannføring og 5-persentil sommer- og vintervannføring må beregnes.

I tillegg skal det legges ved kurver som viser vannføringen på utbyggingsstrekningen før og etter utbygging i et vått, middels og tørt år, og det skal angis i teksten hvor mange dager i året vannføringen er henholdsvis større enn største slukeevne og mindre enn minste slukeevne (tillagt planlagt minstevannføring) for de samme årene.”

Søker kom med tilleggsopplysninger i brev av 18.12.2007. Vi siterer brevet med unntak av figurer og enkelte tabeller:

”Vi viser til deres brev av 17. okt. 2007 og sender dere tilleggsvurderinger som etterspurt.

På forespørsel fra Fjellkraft er det også gjort en tilleggsvurdering av rørgatetraseen siden vi på befaringen gikk ca 80 m til siden for den mest aktuelle traseen. Det er derfor gjort en ny befaring hvor rørtrase er logget og lagt in på kart inkludert et lengdesnitt av denne rørtraseen (se vedlegg 1). Som man ser av kartet vil denne traseen både få et jevnere fall, den vil få et greit parti mht transport langs rørgate og vil unngå dette partiet med tilnærmet svaffjell. Rørgatetraseen ligger også nærmere elva slik at den blir enda mindre synlig fra fjorden.

NVE har bedt om at det beregnes 5-percentiler av vannføringen for hhv sommersesongen (1/5 til 30/9) og for vintersesongen (1/10 til 30/4). Dette er vedlagt som vedlegg 2.

NVE ønsker også kurver for vannføringen på utbyggingsstrekningen hhv før og etter utbygging for et tørt, middels og et vått år. Dette er gjort med utgangspunkt for inntaket og kurver er lagt ved under vedlegg 3. Vi har her benyttet hhv kvartiler for 25 % som tørt og 75 % for vått år.

NVE har også forespurt om antall dager som det vil komme mer vann enn turbinslukeevnen og det er beregnet i vedlegg 4. Når det gjelder vannføring mindre enn turbinslukeevnen så er den minste målte vannføringen 10 l/s over måleperioden og det er nok til å holde turbinen i gang. Mao det vil normalt ikke være så lite vann at maskinen må stoppes.

I hht NVEs ønske er det gjort en vurdering av å legge vannveien i fjell. NVE ber spesielt om få vurdert en løsning med boret rørgate. Til dette kan vi opplyse at det etter vår mening per i dag ikke eksisterer noen teknisk løsning som kan klare denne oppgaven for Aspevikelva. Dette fordi total rørgatelengde er på rundt 3 km mens boring hittil ikke har vært gjort over 450 m. Det er kjent at boreriggen til Sira Kvina boret ca 70 m i sommer og de reklamerer, uten at det er forelagt noen referanseliste på lengre borestrenger. Det er også andre aktører på banen og som har en bedre teknologi, men disse er ennå ikke kommet så langt. Dette er derfor vurdert som uaktuelt nå. Dersom man ser på hvilke kostnader en boring vil medføre så er også dette vanskelig siden det ikke er noen markedspriser ennå. Om man likevel vurderer dette ser kostnadene med å bore en pilotstreng ut til å koste ca 3000 kr/m og da vil kostnadene med utrømning til 600mm koste opp mot ca 4 ganger dette og altså ca 12 000 kr/m og totale kostnader passerer dermed alene 2 kr/kWh og gjør boring lite aktuelt for dette prosjektet. Dersom man vurderer konvensjonell fjellteknologi må man beregne fra 16 til 18 000 kr per meter tunnel og med ei vertikal sjakt opp til inntaket. Med 2,3 km horisontal avstand vil dette da koste rundt 40 mill kr i tillegg til ei sjakt på 3-5 mill kr. Dette vil da alene koste rundt 2,5 kr/kWh, og med øvrige kostnader vil prosjektet bli lite lønnsomt som vist på vedlegg 2.

NVE ønsket en vurdering av et alternativ med inntak på kote 700 moh. Dette er gjort og nøkkeltallene er inkludert under vedlegg 5.

Det har gått svært lang tid siden konsesjonssøknaden ble sendt til NVE og vi har derfor oppdatert vedlagte kostnader i hht den prisstigning som har vært i mellomtiden. Dette gjør at kostnadsbildet blir noe høyere enn tidligere beskrevet i konsesjonssøknaden.”

[...]

5-percentiler er beregnet som følger:

5-persentil sommer (1/5-30/9)	0,219 m ³ /s	49,60 %
5-persentil vinter (1/10-30/4)	0,021 m ³ /s	4,80 %

Produksjon med slipping av minstevannføringer (inntak kote 740 moh):

		Minstevannføring %	Produksjon (GWh)	Kostnad (kr/kWh)
1	Ingen lavvannføring	10,90 %	17,4	1,94
2	Alminnelig lavvannføring	10,90 %	15,2	2,19
4	5-Percentil sommer	49,60 %	13,9	2,4
5	5-Percentil vinter	4,80 %	16,6	2,01
6	5-Percentil sommer & vinter	49,6 % & 4,8 %	13,3	2,51

[...]

NVE mottok følgende brev fra søker datert 20.10.2008:

”Som et ledd i vår interne prosjektgjennomføring og i tråd med våre forpliktelser overfor lokale fallrettseiere, ble alle rettigheter, herunder utbyggingsavtale med lokale grunneiere, utarbeidet materiale og rettigheter ved eventuell tildeling av konsesjon, overført til vårt heleide datterselskap Fjellkraft Aspevikelva DA SuS den 30. september 2008. For ordens skyld vil vi følgelig be om at konsesjon for bygging av Aspevikeelva Kraftverk tildeles dette selskapet:

Fjellkraft Aspevikelva DA SuS
Postboks 7033 St. Olavs Plass
0130 Oslo

Jeg vedlegger for ordens skyld selskapsavtale for selskapet.

Overføringen er av ren intern art, og får ingen betydning verken overfor lokale grunneiere eller for Fjellkrafts gjennomføring av prosjektet”

I e-post av 30.09.2010 ba NVE om en ny vurdering om vannvei i fjell kunne være et aktuelt alternativ for prosjektet. Søker skulle ta utgangspunkt i en plassering av inntaket på ca. kote 700. NVE mottok en ny vurdering av Fjellkraft i e-post datert 05.10.2010. Vi siterer brevet i det følgende med unntak av bilder og figurer:

”Innledning

Fjellkraft er blitt bedt om å redegjøre nærmere for muligheter og konsekvenser ved å legge vannveien for Aspevik i fjell.

Vannveien for Aspevikprosjektet er ca 2500 m ved et inntak på ca kote 700. Det vil, etter det vi kjenner til, med dagens boreteknologi være umulig å bore hele vannveien i ett. En står da igjen med enten kombinasjon av konvensjonell tunnel og borhull eller bare konvensjonell tunnel. Et annet alternativ kan være at deler av vannveien legges i fjell på den mest utsatte og eksponerte strekningen.

Vannvei i fjell, kostnader mv.

Ut fra kjente kostnader for anlegg med vannvei i fjell, vil uansett løsning gjøre at prosjektets økonomi forverres betraktelig. Siste erfaringstall viser at kostnader ved boring ligger omkring kr 10.000,- pr. lm og konvensjonell tunnel omkring kr 17.000,- pr. lm. Total prosjektkostnad ved konvensjonelt anlegg i fjell vil være over kr 5/kWh. Dette vil med dagens kraftpriser og uten sertifikatmarked være umulig å realisere. Med et sertifikatmarked på plass, vil prosjekt med denne kostnadsstørrelsen sannsynligvis kunne realiseres.

Vannvei delvis i fjell

Etter befaring av traseen, mener Fjellkraft at det vil være en akseptabel landskapsmessig løsning å legge vannveien i fjell på den strekningen som består av bart fjell og som er mest visuelt eksponert (se skisse). Vi mener at partiet mellom ca kote 350 og ca kote 550, kan legges i fjell. Den øvrige del av vannveien legges tradisjonell løsmassegrøft/sprengt grøft. Store deler av strekning hvor røret er tenkt lagt i grøft, ligger i lauvskog med partier bestående av morenegrunn. Vannveien vil ha en kurving som medfører at de visuelle inntrykkene reduseres.

Total prosjektkostnad med vannvei delvis i fjell vil øke med ca 2 mill kroner til ca kr 4,15/kWh. Dette vil være realiserbart i dag.

Konklusjon

Fjellkraft mener at vannvei i fjell over det mest eksponerte partiet er en akseptabel landskapsmessig løsning. Dersom valget blir at hele vannveien skal etableres i fjell, vil prosjektet bli umulig å realisere innenfor akseptable økonomiske rammer i dag."

NVE ba søker om oppdaterte produksjons- og kostnadstall i e-post datert 26.01.2011. Søker sendte følgende tilleggsinformasjon i e-post av 27.01.2011:

"Har tatt en sjekk av mitt notat datert 05.10.10 vedr. hvilken middelproduksjon og utbyggingskostnad som er lagt til grunn.

Jeg har tatt utgangspunkt i vedlegg 5 og 6 i Sofienlunds notat med tilleggsinformasjon datert 18. desember 2007.

Vi har tatt utgangspunkt i en middelproduksjon på ca 15 GWh, dvs alminnelig lavvannføring som minsteslipp.

Opprinnelige kostnadsoverslag for prosjektet holder ikke i dag.

Vi har med vår erfaringsbakgrunn estimert en utbyggingskostnad til ca 60,5 mill. kroner med inntak på kote 700 og vannvei i grøft. Vannvei i fjell mellom ca kote 350 og 550 gir en merkostnad på ca. 2,0 mill. kr.

Endelig lokalisering av påhugg og lengde må uansett avklares i detaljplanfasen etter geologisk undersøkelse m.v.

Dette gir følgende hovedtall for prosjekt med deler av vannveien i fjell: Total kostnad 62,5 mill for 15 GWh, gir kr 4,16/kWh."

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

I konsesjonssøknaden var det oppgitt at grunneierne og fallrettighetshaverne i Aspevikelva skulle stifte selskapet Aspevik Kraft AS dersom det blir gitt konsesjon. I brev av 21.10.2008 er det angitt at Fjellkraft AS har inngått avtale med rettighetshaverne. Det bes om at ev. konsesjon tildeles selskapet Fjellkraft Aspevikelva DA SuS.

Om søknaden

Det er søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Aspevik kraftverk og etter energiloven til bygging og drift av det elektriske anlegget som beskrevet i søknaden. I tillegg er det søkt om tillatelse etter forurensningsloven til å gjennomføre tiltaket.

Beskrivelse av området

I konsesjonssøknaden er det søkt om å bygge kraftverk i Aspevikelva. Kart over området viser at det riktige navnet på vassdraget er Mølnelva. Dette er også påpekt av flere høringsinstanser. Søkers valg av navn er begrunnet med at det finnes andre elver i Ofoten som er kalt Mølnelva. NVE vil i det følgende omtale vassdraget som Mølnelva og kraftverket for Aspevik.

Mølnelva ligger i Narvik kommune på østsiden av Skjomen som er en sidefjord til Ofotfjorden. I øvre del av nedbørfeltet ligger Møln dalen som er omkranset av høye og bratte fjellsider. Her danner Sandviktinden i nord og Elvegårdsfjellet i sør yttergrensene for nedbørfeltet. Fjelltoppene er omkranset av breer og ifølge konsesjonssøknaden har feltet en breandel på 4,4 %. Mølnelva har sitt utgangspunkt i Mølnvatn på kote 980. Herfra renner elva i vestlig retning gjennom en flat botndal med store morenemasser, noe bart fjell og begrenset vegetasjon. Berggrunnen i Møln dalen består i hovedsak av diorittisk gneis som er en grannittbergart som fører til relativt næringsfattig vegetasjon. Ved kote 750 skjærer elva seg ned i terrenget og går i stryk- og fosseparti ned til Skjomen ved Aspevik. Elveløpet består av løsmasser, steinblokker og store partier med fast fjell. Tregrensa ligger på rundt kote 700. Under NVEs befaring registrerte vi at partiet mellom planlagt inntak og ned mot kote 300 hadde større partier med bart fjell og liten overdekning.

Over tregrensa dominerer vierkratt, moser og noe lav. Videre nedover overtar bjørk, vier i tillegg til mose, lyng og spredte staudearter. Nedre del av vassdraget er skogsatt av or, bjørk, furu og noe gran på skrinnsumpmark. Det er ikke funnet rødlistearter i planområdet og miljørapporten vurderer potensialet for funn som lite pga. berggrunn og topografiske forhold. Videre er det ikke observert spesielt verdifulle vegetasjonstyper. Miljøkonsulenten skriver at det er en eng ved kote 100, men at denne regnes som relativt ubetydelig og heller ikke av typisk fossesprøytkarakter.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Selve vassdraget er i liten grad berørt av menneskelig aktivitet. Et stykke opp i dalsiden krysser en 132 kV kraftlinje vassdraget i stor høyde. Under etableringen av kraftlinjen på 1970-tallet ble det bygget en midlertidig anleggsvei opp til linjetraseen. Ifølge konsesjonssøknaden går denne anleggsveien opp til platået der inntaket er planlagt etablert. Dette stemmer ikke med observasjoner gjort under NVEs befaring. Vi kunne ikke observere anleggsvei som gikk lenger opp i terrenget enn traseen for 132 kV linja. En 22 kV linje krysser vassdraget i nedre del, og her renner elva i rør under fylkesveien langs Skjomen. I det samme området ligger det også noen få hytter.

Teknisk plan

Aspevik kraftverk er planlagt som et elvekraftverk uten reguleringsmagasin. På forespørsel fra NVE har søker presentert utbyggingsalternativ som innebærer at inntaket flyttes lenger ned i vassdraget og at vannveien bygges helt eller delvis i fjell. NVE vil understreke at søker burde ha kvalitetssikret søknaden bedre med hensyn til tekniske opplysninger. I det følgende presenteres et kort sammendrag av de tekniske planene for prosjektet.

Inntak

Det er søkt om å plassere inntaket på kote 750. Her skal damen plasseres på fjell i et morenegjel. Total damhøyde er satt til 5 meter og bredden blir ca. 20 meter. Ifølge søknaden er det ingen forankringsproblemer for dammen her.

Det er anleggstekniske og landskapsmessige problemstillinger knyttet til omsøkt inntaksplassering og i etterkant av sluttbefaringen ba NVE om at det utredes et nytt alternativ med inntak på kote 700.

Rørgate

Vannveien skal iht. konsesjonssøknaden graves/sprenges ned over en strekning på 3668 meter mellom inntaket og kraftstasjonen. Diameteren på røret er satt til 600 mm. Basert på kart med inntegnet rørgate synes oppgitt lengde på rørgaten å være for lang. I oppdatert informasjon fra søker er lengden på traseen justert til ca. 2680 meter.

Ut fra landskapsmessige hensyn har NVE bedt søker om å utrede utbyggingsalternativ med vannvei i fjell ved to anledninger. Ved første utredning i desember 2007 ble tunnelalternativ ansett som uaktuelt ut fra økonomiske årsaker. Nye vurderinger i oktober 2010 skisserer to mulige løsninger. Dersom inntaket plasseres på kote 700 er vannveien oppgitt til å være 2500 meter lang. Søker mener det ikke er mulig å bore så lange strekninger i ett med dagens teknologi. Løsningen blir derfor enten kombinasjon av konvensjonell tunell og borehull eller bare konvensjonell tunnel.

Den andre løsningen innebærer at man legger vannveien i fjell på den strekningen som består av bart fjell og som er mest visuelt eksponert. Søker mener partiet mellom kote 350 og ca. kote 550 kan legges i fjell, mens resten av vannveien legges som løsmassegrøft/sprengt grøft.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen skal etter planene plasseres helt nede ved Skjomen på sørsiden av Mølnelva. Det installeres én peltonturbin med installert effekt på ca. 4,9 MW. Avløpsvannet kommer på kote 3 og slippes rett ut i sjøen i en liten kanal. Under sluttbefaringen antydte søker at det kan være aktuelt å slippe vannet tilbake i vassdraget. Den store fallhøyden i prosjektet gjør at stasjonen må kunne ta opp et høyt trykk fra vannveien. Søker ønsker primært at stasjonen skal fundamenteres på fast fjell, men er usikker på om dette finnes nede ved sjøen. Dersom kraftstasjonen skal plasseres her og det ikke finnes fast fjell må ev. fundamentet til stasjonen kunne ta imot trykket.

Elektriske anlegg

Generatoren får en ytelse på 5,77 MVA, og en generatorspenning på 6,6 kV. Transformatoren får en ytelse på 6,1 MVA og en omsetning på 6,6/22 kV. Det er forutsatt i søknaden at kraftverket tilknyttes eksisterende linjenett via en 200 meter lang 22 kV jordkabel.

Det er Narvik Energinett AS som har områdekonsesjon. I deres brev blir det opplyst at eksisterende nett ikke har ledig kapasitet dersom flere omsøkte kraftverk i Skjomen får konsesjon. Brevet ble skrevet i 2006 og de fleste kraftverkene som nevnes har fått konsesjon i mellomtiden.

Områdekonsesjonær skriver at dersom det blir utbygging av alle prosjektene som planlegges vil det sannsynligvis måtte etableres et nytt sentralnettpunkt på 132 kV ledningen Narvik-Skjomen. Kostnadene for nettilknytningen er derfor uklare.

Veier

Det må bygges en 50 meter lang adkomstvei fra Elvegårdsveien og ned til kraftstasjonen. Søker ønsker videre å etablere en permanent adkomstvei langs rørtraseen opp til inntaket. Veien skal ifølge søker være åpen for allmenn bruk. Søker har ikke beskrevet hvordan veien vil fremstå i landskapet og heller ikke tegnet denne inn på kart.

Massetak og deponi

I søknaden er det ikke oppgitt behov for verken masseuttak eller store deponier. Overskuddsmasser fra sprenging av rørtraseen skal knuses og benyttes som omfyllingsmasser for rørgaten.

Dersom det blir aktuelt å bygge anlegget med vannvei i fjell, må søker håndtere en del løsmasser.

Hydrologiske virkninger

Med planlagt inntak på kote 750 har søker beregnet størrelsen på nedbørfeltet til $6,8 \text{ km}^2$. Spesifikk avrenning er oppgitt 64 l/km^2 som gir en middelvannføring på 436 l/s . I søknaden står det videre at restfeltet på $3,2 \text{ km}^2$ gir en middelvannføring på 110 l/s ved utløpet i fjorden. Alminnelig lavvannføring og 5-persentiler for sommersesongen (1/5-30/9) og vintersesongen (1/10-30/4) er beregnet til hhv. 47 l/s , 384 l/s og 109 l/s . NVE ba om nye beregninger av 5-persentilene i etterkant av befaringen. Nye estimer fra søker anslår at 5-persentil sommer- og vintervannføring er på hhv. 219 l/s og 21 l/s .

NVE er sterkt kritisk til deler av det hydrologiske grunnlaget som er presentert i søknaden. Ved kontroll har NVE tatt utgangspunkt i en inntaksplassering på kote 700. Ved denne kotehøyden er nedbørfeltet $7,4 \text{ km}^2$ og spesifikk avrenning 60 l/km^2 . Dette gir en middelvannføring på 444 l/s . Andelen snaufjell i nedbørfeltet er på 91 %, effektiv sjøprosent er på 0,2 og breprosenten er på 8. Ifølge NVEs beregninger er alminnelig lavvannføring, 5-persentil sommer- og vintervannføring på hhv. 15 l/s , 126 l/s og 11 l/s .

Ifølge NVEs søknadsmal skal konsesjonssøknader inneholde kurver som viser vannføringen på utbyggingsstrekningen før og etter utbygging i et vått, middels og tørt år, og det skal angis i teksten hvor mange dager i året vannføringen er hhv. større enn største slukeevne og mindre enn minste slukeevne for de samme årene. I konsesjonssøknaden for Aspevik kraftverk er det lagt ved kurver som er basert på 25, 50 og 75 persentilene. NVE understreker at disse kurvene ikke viser hvordan situasjonen blir etter at tiltaket er gjennomført i spesifikke år. Vi ba derfor om nye kurver i etterkant av befaringen. Søker sendte inn de samme kurvene på nytt, men med nytt navn. Søker hevder at det ikke vil være dager hvor vannføringen er for liten til å drifte turbinen. NVE kan ikke støtte denne påstanden. For det første synes en minste slukeevne i turbinen på 1,8 % av middelvannføringen som usannsynlig lav. Videre vil ev. krav om slipp av minstevannføring øke antall dager som det ikke er drift i kraftverket. Søkens oppgitte tall for dager med overløp over inntaksdammen er basert på feil grunnlag. NVE ser derfor bort fra disse tallene.

NVE tar utgangspunkt i søkers oppgitte maksimale slukeevne på 824 l/s som utgjør omtrent 186 % av middelvannføringen. Ut fra våres beregninger vil kraftverket få overløp over inntaket i omtrent 69 dager i året og at dette flomtapet utgjør ca. 22 % av tilsiget. Med en utbygging som omsøkt uten slipp av minstevannføring vil utbyggingsstrekningen bli tilnærmet tørrlagt utenom perioder med overløp.

Bidraget fra restfeltet vil øke ned mot utløpet i fjorden, men siden feltet er raskt kan man forvente at bidraget er minimalt i store deler av året.

Produksjon og kostnader

I konsesjonssøknaden hadde søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Aspevik kraftverk til ca. 17,8 GWh fordelt på 4,0 GWh vinterproduksjon og 13,8 GWh sommerproduksjon. Det var forutsatt inntak på kote 750 og søker ønsket ikke å slippe minste vannføring. Byggekostnadene var estimert til 29,4 mill. kr hvilket gir en utbyggingskostnad på 1,65 kr/kWh.

I oppdaterte produksjons- og kostnadstall fra søker er det lagt inn at inntaket plasseres på kote 700 og det slippes minste vannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring. Gjennomsnittlig kraftproduksjon er da beregnet til omtrent 15 GWh og byggekostnadene er satt til 60,5 mill. kr med vannvei i grøft. Dette gir en utbyggingskostnad på 4,03 kr/kWh. En løsning med vannvei i fjell mellom kote 350 og kote 550 gir en merkostnad på ca. 2,0 mill kr og utbyggingskostnaden øker til 4,16 kr/kWh. Dersom kraftverket bygges med konvensjonell tunnel på hele strekningen mellom inntaket og kraftstasjonen blir utbyggingskostnaden over 5 kr/kWh. Søker mener sistnevnte løsning ikke vil være mulig å realisere med dagens kraftpriser og uten sertifikatmarked. Med et sertifikatmarked på plass mener søker at prosjekt med denne kostnadsstørrelsen sannsynligvis vil kunne realiseres.

NVE vil påpeke at det er søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Ifølge søknaden vil adkomstveien til kraftstasjonen bli 50 meter lang og kraftstasjonen vil ta i bruk et areal på minimum 400 m². Rørtraseen og adkomstveien til inntaket er oppgitt til 3,3 km. I oppdatert data fra søker er lengden på traseen angitt til 2,5 km ved et inntak på kote 700. Det er ikke opplyst hvor bred traseen blir, men NVE har erfaring med at traseen blir mellom 20-30 meter brede. Det er imidlertid mulig å redusere bredden for å ivareta spesielle interesser. Samlet arealbruk for rørtrase og adkomstvei blir derfor anslagsvis 62,5 dekar. Videre skriver søker at inntaket vil ta i bruk et areal på 50 m² og at det blir anlagt en kombinert lager-, snu- og parkeringsplass ved inntaksdammen.

I konsesjonssøknaden var det oppgitt at grunneierne og fallrettighetshaverne i Aspevikelva skulle stifte selskapet Aspevik Kraft AS dersom det blir gitt konsesjon. I søknaden er det lagt ved grunneieravtale om bruk av fallrettighetene. Under befaringen ble det klart at øvre del av prosjektet ligger på statsgrunn. Søker opplyste at det var inngått avtale om mulig utbygging med Statskog. I brev av 21.10.2008 er det angitt at Fjellkraft AS har inngått avtale med rettighetshaverne. Det bes om at ev. konsesjon tildeles selskapet Fjellkraft Aspevikelva DA SuS.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanens arealdel er prosjektområdet avsatt til Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF sone 1) med byggeforbund. Ved en ev. konsesjon må søker selv avklare forholdet til kommuneplanen direkte med Narvik kommune.

Samlet plan (SP)

Vassdraget er ikke tidligere behandlet i SP og er under gjeldende grenser for behandling i SP.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget inngår ikke blant de vassdrag som er vernet.

Inngrepsfrie områder (INON)

I konsesjonssøknaden blir det hevdet at tidligere inngrep i området tilsier at prosjektområdet ikke kan betraktes som inngrepsfritt naturområdet. NVE mener i likhet med flere høringsinstanser at dette er feil. INON-kartet tar utgangspunkt i at 132 kV linja er den øvre grensen for tyngre tekniske inngrep. Dette ble også bekreftet under NVEs befaring.

Fylkesmannen uttaler at prosjektet vil redusere INON med 2,9 km². Det er ikke oppgitt hvilke INON-soner som blir berørt og hvordan reduksjonen fordeler seg. NVE registrerer likevel at prosjektet vil redusere både INON-sone 2 og INON-sone 1.

Nasjonale laksevassdrag

Dette kraftverket berører ikke Nasjonale laksevassdrag.

Andre verneområder

Prosjektet kommer ikke i konflikt med områder som er vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 25.09.07 sammen med representanter for søkeren og grunneierne, Narvik kommune, Skjomen reinbeitedistrikt og Marit Eilertsen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar. Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedpunktene i uttalelsene:

Narvik kommune er positive til bygging av Aspevik kraftverk, men ber om at visse vilkår knyttes til konsesjonen. Kommunen mener at det ikke skal etableres ny anleggsvei fra endepunkt for eksisterende driftsvei og fram til inntaket. Mellom kote 400 og kote 650 bør rørgaten ifølge kommunen legges langs elva i den trange delen av dalen. Ellers må bygninger, rørgate og andre installasjoner få en utforming og plassering slik at de på en best mulig måte tilpasses stedegne forhold og terreng. For oppgradering av eksisterende vei gjelder det at synligheten fra omkringliggende områder skal være minst mulig. Narvik kommune mener at veien ikke skal være åpen for andre kjøretøy enn de som er nødvendig for driften av anlegget. Det skal også settes krav om tilplanting og aktiv tilrettelegging for å stimulere vekstevnen til stedegne sorter uten at dette går på bekostning av det biologiske mangfoldet.

Fylkesmannen i Nordland mener at både søknaden og BM-rapporten er overfladiske på de fleste forhold som har med allmenne interesser å gjøre. FM mener kraftverket har mest negative konsekvenser for landskap og friluftsliv. BM-rapporten har ifølge FM få holdepunkt utover det man kan finne ut ved generelle områdevurderinger og FM går på bakgrunn av dette imot en bygging av Aspevik kraftverk. Avslutningsvis påpeker FM at de kjenner til åtte ulike prosjekter i området fra Sørskjomen til Beisfjorden. FM oppfordrer derfor NVE om å vektlegge Narvik kommunes uttalelse i disse sakene. FM uttaler ellers at en utbygging vil redusere INON-områder med 2,9 km².

Nordland fylkeskommune anbefaler at det ikke gis konsesjon for bygging av Aspevik kraftverk. Fylkeskommunen begrunner dette med at søknaden ikke gir tilstrekkelig informasjon for å vurdere konsekvensene. Fylkesrådet ber NVE om å påse at søknader om konsesjon inneholder tilstrekkelig informasjon og at den presenteres tydelig, slik at høringsparter har et godt grunnlag for å gi uttalelse.

Statens vegvesen, Region nord gjør oppmerksom på at før utbygging igangsettes skal de foreslåtte avkjørslene fra fylkesvei 761 være godkjent av Statens vegvesen. Tiltakshaver må også søke Statens

vegvesen om dispensasjon for byggverk/innretninger som oppføres nærmere enn 15 meter målt fra midtlinje fylkesvei.

Narvik Energinett AS uttaler at hvis Aspevik kraftstasjon er den eneste som får konsesjon i Skjomen vil det ha begrensede nettmessige konsekvenser. Dette vil kreve forsterkning av 3 km linje, mulig økning fra 10 MVA til 15 MVA i Ofoten transformatorstasjon. I tillegg må det bygges 22 kV nett fra kraftverket til nærmeste tilknytningspunkt (200 meter) og koplings- og målekiosk. Kostnadene vil kunne være fra 2-5 mil. kr. avhengig av om transformator i Ofoten må byttes. Narvik Energinett uttaler videre at dersom andre prosjekter utover Aspevik får konsesjon vil kostnadene bli betydelig høyere. Ved utbygging av alle prosjektene som planlegges vil det sannsynligvis måtte etableres et nytt sentralnettspunkt på 132 kV ledningen Narvik-Skjomen.

Reindriftsforvaltningen Nordland uttaler at saken berører Skjomen reinbeitedistrikt. Det er for øvrig fire andre søknader om utbygging som berører dette distriktet. Reindriftsforvaltningen viser til at distriktet er sterkt berørt av kraftutbygging og at de gjenværende områdene er verdifulle for reindriften. De ønsker derfor at NVE foretar en samordnet behandling av de kraftverkssaker som berører et enkelt reinbeitedistrikt, som i dette tilfelle Skjomen. Prosjektet berører et område som først og fremst er barmarksbeite for reindriften, men det er også områder for lavbeiter. Reinen har trekkleier på tvers nede i dalen og på østsida øverst i dalen. Disse brukes når reinen naturlig trekker mellom ulike beiteområder. Reinbeitedistriktet opplyser om at midlertidige anleggsveien som Statnett etablerte ikke gikk helt opp på fjellet slik det påpekes i konsesjonssøknaden. Også den eksisterende kraftlinja går forholdsvis langt nede i dalen. Reindriftsforvaltningen mener videre at anleggsveien opp til inntaket må stenges med låst bom og at rørgaten må graves ned. Distriktet opplyser også om at det går en gammel samisk ferdselsvei som vil bli berørt av planene. Reindriftsforvaltningen understreker avslutningsvis at det er viktig at utbygger holder kontakt med reinbeitedistriktet i anleggsperioden.

Skjomen Reinbeitedistrikt påpeker at NVE må se de planlagte utbyggingene i Skjomen Reinbeitedistrikt i sammenheng.

Naturvernforbundet i Narvik mener rapporten om det biologiske mangfoldet er for mangelfull da den er skrevet etter en befaring i midten av november. De er likevel inneforstått med at inngrepene av biologisk mangfold ikke er spesielt store. Naturvernforbundet mener at det kan gis konsesjon til utbygging dersom det settes krav til enkelte avbøtende tiltak. Det må opprettholdes en minstevannføring i hele vassdraget. Transporten bør foregå med helikopter slik at man unngår vegbygging. Dersom det blir gitt tillatelse til å bygge vei mener Naturvernforbundet at vei og veiskråninger må tilsåes med stedegne arter inkl. trær slik at den over tid mest mulig går i ett med terrenget.

Solveig Berglund Myrstad uttaler seg på grunnlag av grunneierne til gnr. 62, bnr. 3. Hun påberoper seg rettigheter til vassdraget som ikke er omtalt i søknaden. Myrstad er ikke ute etter å stanse utbyggingen, men forventer å bli tatt med som deltakende partner. Hun påpeker at det riktige navnet på elva er Mølnelva. I tillegg uttaler hun at det er lagt ut en slange på nordsiden av elva som forsyner Berglund, Aspelund og 3-4 hyttenaboer med sommervann. Utbyggingen må ivareta vannforsyningen og sikre et stabilt sommervann uten forurensning.

Terje Røsås er grunneier av gnr. 62 bnr 7/8 og eiendommene består av hytte, anneks og naust. Hytta har siden slutten av 1970-tallet vært forsynt med vann (sommervann) fra aktuell elv. Røsås ber om at hans interesser i saken blir ivaretatt.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil ifølge søknaden gi ca. 17,0 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- En utbygging vil gi inntekter til søker, kommune, fylkeskommune og stat.
- En utbygging vil gi lokal næringsaktivitet i anleggsperioden, økt lokal aktivitet og verdiskapning.

Ulemper

- Inntak på kote 750 vil gi store inngrep over tregrensen.
- Etablering av nedgravd/nedsprengt rørgate og adkomstvei til inntaket vil føre til massive inngrep i terrenget. Det er liten/ingen overdekning i store deler av rørtraseen og området er sårbart for inngrep.
- En realisering av prosjektet fører til kraftig redusert vannføring på berørt strekning. Det er ikke søkt om slipp av minstevannføring og berørt strekning blir tilnærmet tørrlagt i store deler av året.
- Etablering av kraftstasjonen helt nede i fjæra ved Skjomenfjorden vil være til sjenanse for reisende langs fylkesvei 761 og brukere av nærområdet til kraftverket.

NVEs vurdering

Bygging av Aspevik kraftverk vil gi ny kraftproduksjon og styrke næringsgrunnlaget for eierne av Fjellkraft Aspevikelva DA SuS. Det søkes om å bygge inntaket til kraftverket på kote 750. Herfra legges rørgaten i en nedgravd/nedsprengt grøft som blir omtrent 2680 meter lang. Det etableres samtidig en permanent adkomstvei i rørtraseen. Kraftstasjonen plasseres i fjæra på kote 3 og tilkobles eksisterende 22 kV nett via en 200 meter lang jordkabel.

Høringspartene er delt i synet på om det bør gis konsesjon til den omsøkte utbyggingen. Narvik kommune og grunneiere er positive, men mener det må settes visse vilkår i en ev. konsesjon. Det er særlig den tekniske utførelsen av rørtraseen og adkomstveien som vurderes som problematisk. Videre er det ønskelig at det slippes minstevannføring og at søker er i dialog med reinbeitedistriktet i anleggsperioden. Det er også påpekt at prosjektet må sees i sammenheng med øvrige søknader og utbygde kraftverk i distriktet. Fylkesmannen og fylkeskommunen mener søknaden og miljørapporten ikke gir tilstrekkelig informasjon til å vurdere konsekvensene, og går på grunnlag av dette imot at det gis konsesjon. NVE har bedt om tilleggsinformasjon av teknisk art i flere omganger i etterkant av befaringen.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Det fremkommer av NVEs merknader at vi er sterkt kritisk til mye av det hydrologiske grunnlaget som er presentert i konsesjonssøknaden. NVE mener den hydrologiske kompetansen som er brukt til å utarbeide grunnlaget for søknaden er mangelfull. Dette har ført til svært mye ekstraarbeid i konsesjonsbehandlingen siden NVE må kontrollere de fremlagte dataene og utføre en rekke nye beregninger.

For å vurdere virkningene av prosjektet vil NVE i det følgende ta utgangspunkt i egne beregninger av det hydrologiske grunnlaget. Dette er basert på at inntaket flyttes fra kote 750 til kote 700 og at kraftstasjonen har et avløp på kote 3. Grunnlaget for flytting av inntaket er i første rekke kommentert i kapitlet om landskap og friluftsliv.

De hydrologiske inngrepene vil gi kraftig redusert vannføring på en ca. 2500 meter lang elvestrekning i Mølnelva. Restfeltet mellom inntaket og fjorden har en størrelse på ca. 2,6 km² og legges den spesifikke avrenningen som er oppgitt i søknaden til grunn bidrar feltet med en middelvannføring på ca. 90 l/s. Siden feltet er raskt vil imidlertid bidraget være minimalt i perioder med lite tilsig. Søker har i utgangspunktet ikke foreslått å slippe en minstevannføring, men i nye produksjonsberegninger fra søker er det lagt inn et slipp av minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring. Ifølge søkers beregninger er alminnelig lavvannføring på 48 l/s. NVEs beregninger tilsier imidlertid at alminnelig lavvannføring er på 15 l/s. Til sammenligning er 5-persentil sommer- og vintervannføring estimert til hhv. 126 l/s og 11 l/s.

NVE tar utgangspunkt i søkers oppgitte maksimale slukeevne på 824 l/s som tilsvarer 186 % av middelvannføringen. Basert på varighetskurver har vi kommet til at kraftverk vil få overløp over inntaksdammen i omtrent 69 dager i et middels år. Minste slukeevne i kraftverket er oppgitt til 8 l/s som tilvarer 1,8 % av middelvannføringen. NVE mener minste slukeevne er urealistisk så fremt kraftverket installeres med én turbin med største slukeevne på 824 l/s.

Selv etter en ev. utbygging vil det i perioder med store flomtopper gå mye vann i Mølnelva, men disse vil bli noe dempet.

Landskap og friluftsliv

Øvre deler av planområdet fremstår som uberørt av menneskelige inngrep. Fra utløpet av Mølnvatnet på kote 980 renner elva nedskåret i morenemasser gjennom Mølnaldalen. På veien nedover kommer det til flere mindre bekker som bidrar med tilsig. Ved omtrent kote 750 tiltar fallgradienten på vassdraget og elva renner her nedskåret i store morenemasser. Det i dette området søker har planlagt å etablere inntaket til kraftverket. Landskapet ned hit og videre ned til tregrensa på ca. kote 700 er goldt og svært sårbart for inngrep. Vegetasjonsdekket er tynt og preges av snøleievegetasjon.

Det går en markant morenerygg i landskapet der inntaket er planlagt etablert. Her har elva skåret seg ned til fjellet og det er dannet et gjel i morenemassene. I søknaden er det ikke belyst hvilke anleggstekniske problemstillinger som er knyttet til bygging av inntak i slike områder. NVE har erfaring med at slike masser kan være svært ustabile og bygging av inntak og nedgraving av rørgate kan føre til store utrasinger av morenemateriale. Resultatet kan være store uopprettlige skader på landskapet. Siden vekstsesongen er kort og vegetasjonsdekket er tynt, kan man også regne med at revegetering vil ta svært lang tid. Inntaksplassering ble diskutert under befaringen høsten 2007 og NVE mener en alternativ plassering på ca. kote 700 er en vesenlig bedre løsning både anleggsteknisk og av hensynet til naturmiljøet. Søker har også fremmet en slik løsning etter forespørsel fra NVE. I den videre vurderingen av søknaden forutsetter NVE derfor at et ev. inntak plasseres på ca. kote 700.

Konsesjonssøknaden er ifølge flere høringsinstanser svært mangelfull når det gjelder vurdering av landskapsverdier og hvilke konsekvenser tiltaket vil medføre. Det er særlig fokus på virkningene av planlagt rørgatetrasé og bygging av anleggsvei til inntaket. Søker skriver at det går en anleggsvei opp til platået der inntaket er planlagt etablert. Flere har påpekt at dette ikke stemmer. På NVEs befaring kunne vi ikke observere menneskelig inngrep lenger opp i terrenget enn traseen for 132 kV linja. Denne krysser i stor høyde over vassdraget der elva ligger på kote 220. Narvik kommune mener NVE må forutsette at det ikke etableres ny anleggsvei fra endepunkt for eksisterende driftsvei og fram til inntaket. Kommunen mener materialer og utstyr må fraktes på annen måte enn langs planlagt vei. FM uttaler at veien opp til inntaket er et av de største inngrepene i prosjektet. De mener veien blir svært synlig og da særlig i bratte parti og over tregrensa. FM vurderer konsekvensene for landskapet til å være middels til store negative. Naturvernforbundet uttaler at veien ikke bør bygges.

NVE deler synet til flere av høringsuttalelsene. Terrenget i planområdet er stedvis bratt og det er fjell i dagen over lengre partier. Nedsprenning av rørgate og etablering av anleggsvei vil gi sår i terrenget som blir synlig i et stort landskapsrom i lang tid. På grunnlag av dette ble søker bedt om å utrede et alternativ med vannvei i fjell for hele eller deler av strekningen. I søkers utredning fra oktober 2010 blir det fremmet to alternativer for vannvei i fjell. Søker kan enten legge hele vannveien i fjell ved bruk av konvensjonell teknologi. Det understrekes at prosjektkostnadene blir store og man er avhengig av et sertifikatmarked dersom et slikt prosjekt skal kunne realiseres. Alternativt mener søker man kan legge vannveien i fjell på strekningen som består av bart fjell og som er mest visuelt eksponert. Søker mener dette partiet ligger mellom kote 350 og kote 550. Den øvrige del av vannveien legges som løsmassegrøft/sprenget grøft. Søker skriver at store deler av strekningen hvor røret er tenkt lagt i grøft, ligger i lauvskog med partier bestående av morenegrunn. Videre vil vannveien ha en kurving som medfører at de visuelle inntrykkene reduseres. Et utbyggingsalternativ med delvis vannvei i fjell vil øke prosjektkostnaden med omtrent 2 mill. kr.

Etter NVEs syn er inngrepene som følge av etablering av rørgate og anleggsvei helt sentrale problemstillinger i konsesjonsspørsmålet. Under befaringen høsten 2007 observerte NVE at områdene nedenfor kote 300 hadde god overdekning. Vi mener derfor det er mulig å grave/sprenge ned en rørgate på en hensiktsmessig måte fra dette punktet og ned til kraftstasjonen. Etter NVEs observasjoner er vegetasjonsdekket overfor kote 300 sparsomt og sårbart. Det ene alternativet som søker fremmet innebærer et tunnelpåhugg på kote 350. NVE er åpne for at det kan finnes en trase mellom kote 300 og kote 350 som kan ha tilstrekkelig overdekning til at man kan grave/sprenge ned en rørgate uten å få uforholdsmessige store skader på landskapet. Dersom det gis konsesjon kan imidlertid endelig punkt for tunnelpåhugg avklares gjennom godkjenning av detaljplanen.

NVE mener i likhet med flere av høringsinstansene at nedgraving/nedsprenning av vannvei i øvre del av trasen vil gi store og varige sår i landskapet. Vi mener derfor at søkers alternativ med nedgravd vannvei mellom kote 550 og planlagt inntak på kote 700 er svært problematisk. Dersom man derimot legger vannveien i fjell helt frem til inntaket vil konsekvensene for de allmenne interessene i området bli betydelig redusert. Dersom det også settes krav om at det ikke etableres anleggsvei ovenfor tunnelpåhugget kan ikke NVE se at inngrepene blir særlig eksponert.

Søker ønsker i hovedsak å plassere kraftstasjonen i fjæra på kote 3. Det er usikkert om det finnes fast fjell her for å kunne fundamenter stasjonen. Fra Elvegårdsveien må det bygges en 50 meter lang avstikker og kraftstasjonsområdet vil ta i bruk et areal på minimum 400 m². Kommunen uttaler at bygninger, rørgate og andre installasjoner må få en utforming og plassering slik at de på en best mulig måte tilpasses stedegne forhold og terreng. Slik planen fremstår kan kraftstasjonen bli svært eksponert mot fjorden. Dette kan være til stor sjenanse for brukere av nærområdet og føre til at støy bæres unødig langt pga. plasseringen. Dersom stasjonen trekkes tilbake i terrenget kan virkningene for området reduseres. NVE mener det også kan være hensiktsmessig for søker å vurdere plassering av kraftstasjonen på oversiden av Elvegårdsveien.

Søknaden er sparsom med vurderinger av elvas verdi som landskapselement og hvilke konsekvenser en ev. utbygging vil medføre. Søker har heller ikke foreslått slipp av minstevannføring. Ifølge saksutredningen til Narvik kommune fremstår ikke elva som et veldig synlig landskapselement og den har heller ikke markerte synlig fossefall. Med unntak av den nederste delen, hvor elva sett ute fra fjorden utgjør et visst fossefall, vil ikke inngrepet etter kommunens vurdering være en faktor som bidrar til en reduksjon av landskapsopplevelsen. Fylkesmannen anfører at elva vil bli markert mindre synlig og hørbar enn tidligere. Naturvernforbundet mener det kan gis konsesjon til prosjektet forutsatt at det bl.a. settes krav om slipp av minstevannføring. NVE mener i likhet med søker og høringsuttalelsene at vassdraget ikke fremstår som et særlig landskapselement. Behovet for slipp av

minstevannføring vil derfor ikke være knyttet til elva som landskapselement i første rekke. Likevel vil et ev. slipp kunne bøte på virkningene i noen grad og spesielt i nedre del av vassdraget der også bidraget fra restfeltet er størst.

Ut fra informasjon i søknaden mener fylkeskommunen det er usikkert hvor stor betydning området har for utøvelse av friluftsliv. Narvik kommune uttaler imidlertid at planområdet benyttes i noen grad av grunneiere, fastboende og noen tilreisende i forbindelse med bærplukking, jakt og skogbruk. Kommunen mener imidlertid at området ikke anses for å være av de mest benyttede turområdene i Skjomen. Søker mener prosjektet vil være positivt for brukerinteressene fordi tiltaket vil gjøre området mer tilgjengelig for friluftinteresserte. Flere høringsinstanser deler ikke søkers vurdering og mener prosjektet vil redusere områdets kvaliteter. Fylkesmannen skriver bl.a. at kommunen ikke har mangel på fjellområder som er tilgjengelige fra vei. Nye inngrep i urørte områder vil ifølge Fylkesmannen være negativt for opplevelsesverdiene og vurderer konsekvensene av prosjektet som middels negative for friluftslivet. I søkers kommentar til uttalelsene er prosjektet justert slik at veien til inntaket utformes som en provisorisk anleggsvei langs vannveien hvor man kan benytte terrenggående kjøretøy. Etter NVEs syn vil en utbygging som omsøkt føre til en stor forringelse av landskapet, og dermed også en forringelse av opplevelsesverdien. Årsaken til dette skyldes i hovedsak inngrepene som følge av nedsprenget rørgate og anleggsvei i øvre halvdel av prosjektområdet. Dersom vannveien legges i fjell på denne strekningen vil derimot virkningene for brukerinteressene reduseres i betydelig grad.

Prosjektet vil redusere INON med 2,9 km², men det er usikkert hvordan reduksjonen fordeler seg mellom INON-sone 2 og INON-sone 1. Det er et nasjonalt miljømål å sikre at gjenværende naturområder med urørt preg blir tatt vare på. I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk er villmarkspregede områder gitt "stor verdi". Prosjekter som reduserer omfanget av slike områder er de mest konfliktfylte innenfor fagtemaet. Graden av konflikt skal likevel vurderes konkret ved hvert enkelt tilfelle. I denne saken mener NVE at reduksjonen av INON ikke bør tillegges avgjørende vekt da omfanget er begrenset, men det bør likevel inngå i en helhetsvurdering av tiltaket.

Naturens mangfold

Jan Ingar Stangeland har på vegne av søker utarbeidet rapporten om biologisk mangfold (BM). Denne er basert på en befaring i området under gunstige værforhold den 01.11.2005. I tillegg er det innhentet opplysninger fra fylkeskommunens databaser, rapport om biologisk mangfold i Narvik kommune og kartutskrift fra AREALIS og NIJOS. Stangeland vurderer datagrunnlaget som godt.

Terrestrisk miljø

Ifølge BM-rapporten er karplantefloraen langs vassdraget lite artsrik, noe som skyldes næringsfattige grunnforhold og ustabile masser inntil elveløpet. Videre er lav- og mosefloraen typisk for berggrunnen i området, og det ble ikke registrert potensielle vekstforhold for sjeldne lav- eller mosesamfunn i nærheten av elveløpet. Det ble heller ikke registrert større, døde trær som kan gi grobunn for sjeldne lav-, sopp- og mosearter. Stangeland skriver at det ikke ble observert spesielt verdifulle, hensynskrevende eller truede vegetasjonstyper langs vassdraget, bortsett fra en eng som trolig blir påvirket av fossesprut ved kote 100. Siden denne er relativt ubetydelig og heller ikke av typisk fosseengkarakter, anser ikke Stangeland denne som spesielt verdifull eller hensynskrevende. Det er heller ikke funnet eller registrert rødlistearter i planområdet, og potensialet for slike funn regnes som liten pga. berggrunn og topografiske forhold.

Narvik kommune og Fylkesmannen i Nordland mener at BM-rapporten er for generell og overfladisk og at den ikke er utført i tråd med veilederen for undersøkelser av biologisk mangfold (NVE veileder 1-2004). Fylkesmannen anfører bl.a. følgende: "Vi er kritiske til at feltarbeidet er utført 1. november.

På denne tida av året er det nesten utelukkande lav og moser det er muleg å få ein nokolunde oversikt over. I dette prosjektet vil både rørgate og veg opp til kraftverket kunne kome i konflikt med verdifulle naturtyper. Desse naturtypene er vanskelege å identifisere og verdsette så seint på året.”

Vi er enig i at 1. november er sent i vekstsesongen. Feltarbeid på denne tiden av året stiller større krav til feltarbeiderens kunnskaper vedrørende muligheten for korrekt identifikasjon enn om sommeren. Dette gjelder særlig for karplanter. Men så lenge marken ikke er dekket av snø mener vi at det kan være fullt forsvarlig å gjennomføre feltundersøkelser på denne tiden av året. Bilder fra befaringen viser at forholdene for feltarbeid var gode for årstiden.

Moser og lav er de organismegruppene som erfaringsmessig oftest blir negativt berørt av småkraftutbygginger, jf. bl.a. NVEs veileder 3-2007. Det er derfor disse gruppene som er viktigst i BM-undersøkelsen. Som Fylkesmannen nevner er dette grupper som lar seg identifisere også sent på høsten.

Når det gjelder naturtyper som bekkekløfter, fosserøyksamfunn etc., er dette så markante strukturer i felt at vi ser ikke noen problemer med å kunne identifisere og verdsette disse for en person med tilstrekkelig faglig kompetanse når som helst på året bare det er bar mark.

Miljøfaglig Utredning AS utførte på oppdrag av Fylkesmannen en kartlegging av det biologiske mangfoldet i Narvik kommune. Resultatene er gjengitt i en rapport fra 2009. Ved slutføring av rapporten omfattet databasen over verdifulle naturområder i kommunen 90 naturtypelokaliteter. I tillegg var minst 51 rødlistearter kjent i kommunen. En overvekt av disse var karplanter. Den kommunale rapporten har ikke beskrevet lokaliteter i planområdet til Aspevik kraftverk. Naturtypen ”gammel lauvskog” er dog registrert omtrent 1,5 km lenger ut langs fjorden ved Lengenenes. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A) og er trolig en av de viktigste ganske tørre og gamle lågurtskogene i regionen (Naturbasen). Berggrunnskartet viser at det er mye glimmerskifer i området, men at det også går et bånd med marmor her. Dette er berggrunn som kan gi opphav til rik vegetasjon. Det går imidlertid et markert skille i berggrunnskartet mellom dette området og influensområdet for kraftverket. Berggrunnen i Møldalen består i hovedsak av diorittisk gneis som er en grannittbergart som fører til relativt næringsfattig vegetasjon.

BM-rapporten i forbindelse med kraftutbyggingen har ikke påvist rødlistearter i prosjektområdet. Det er videre angitt at det heller ikke er påvist potensielle vekstforhold for sjeldne lav- eller mosesamfunn nær elveløpet. Det er heller ikke registrert død ved som kan gi grunnlag for forekomst av sjeldne arter, jf. s. 7 i rapporten. Videre er det anført at enkelte indikatorarter (fosse- og sølvnever) som er kjent fra andre steder i kommunen ikke er funnet i det aktuelle utbyggingsområdet.

Når det gjelder krav til en BM-undersøkelse omtales dette i et brev fra OED av 20.02.2003 der det bl.a. står: ”Undersøkelsen forutsettes å omfatte en utsjekking av eventuelle forekomster av arter på den norske rødlisten og en vurdering av artssammensetningen i utbyggingsområdet i forhold til uregulerte deler av vassdraget og/eller tilsvarende nærliggende vassdrag.”

NVE mener at undersøkelsen tilfredsstillende oppsatter kravene selv om den i liten grad sammenligner med nærliggende vassdrag. Rapporten har imidlertid med en sammenligning med andre deler av kommunen som vi synes dekker dette punktet. Under punkt 5.4 Naturtyper gjennomgås ulike vegetasjonstyper, ikke naturtyper slik det er definert i DN's reviderte håndbok 13 (2007). Naturtypen (fossesprutsone/fosseeng) omtales i verddivurderingen som den eneste relevante naturtypen i planområdet. Med bakgrunn i dette mener NVE at dette temaet også er tilfredsstillende dekket.

Basert på det overnevnte mener NVE at BM-rapporten tilfredsstiller de oppsatte kravene. Videre mener vi at BM-rapporten, høringsinnspill, inntrykk under befaringen og tilleggsinformasjon, gir tilstrekkelig opplysninger om virkningene på det terrestriske miljøet.

Søker har ikke foreslått slipp av minstevannføring. Fraføring av vann fra Mølnelva vil føre til marginale vilkår for det plante- og dyreliv langs elva som er avhengig av fuktighet og helårig vannføring. Likevel mener NVE at tiltaket er akseptabelt med hensyn til biologisk mangfold, så lenge det som avbøtende tiltak fastsettes tilstrekkelig minstevannføring hele året. Dette vil etter vår vurdering ivareta de berørte strekningers økologiske funksjon.

Akvatisk miljø

Mølnelva har ingen verdi for oppvandrende laksefisk da vassdraget er for bratt. Ifølge miljørapporten ble det satt ut yngel øverst i vassdraget for en del år tilbake, og det kan muligens være noe liv i Mølnvatnet. Dette er imidlertid ikke undersøkt i senere tid. En ev. fiskebestand i Mølnvatnet vil ikke berøres av omsøkte prosjekt slik NVE ser det. Fylkesmannen uttaler at elvestrekningen har liten betydning for fisk og at prosjektet ikke vil ha konsekvenser for dette fagområdet. Vi har ikke mottatt andre uttalelser som kommenterer forholdet til fisk. NVE vurderer derfor virkningen for fisk og ferskvannsbiologi som små og tillegger temaet liten vekt i totalvurderingen.

Naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. Det følger av § 8 første ledd i naturmangfoldloven at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypens utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Det foreligger noe informasjon om naturverdier i nærområdet til Mølnelva. Som nevnt er det gjennomført en kartlegging av det biologiske mangfoldet i kommunen uten at det er funnet verdifulle naturområder i Møln dalen. Søk på Artsdatabanken og DN's Naturbase den 12.03.2012 gir ingen registrerte funn av truede arter i influensområdet. Det er registrert funn av grynsildre (NT) og snøgras (VU) i stor høyde nord for Møln dalen, men det omsøkte tiltaket vil ikke berøre disse artene.

NVE mener at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, er godt nok ivaretatt i denne saken jf. våre merknader under avsnittet "terrestrisk miljø" ovenfor. Vi mener også at det ikke foreligger en reell risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, med henvisning til naturmangfoldloven § 9 om usikkerhet, utover de negative konsekvensene som er kjent.

Naturmangfoldlovens bestemmelser om forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, jf. § 4 og 5 vil etter NVEs syn bli ivaretatt ved en ev. utbygging. NVE har vurdert den samlede belastningen på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10 i eget avsnitt senere i notatet.

Ved en ev. konsesjon vil NVE fastsette vilkår til utbygging og drift av kraftverket, samt gjennomføre oppfølging og tilsyn for å sikre at det skjer på en miljømessig forsvarlig måte. Slipp av tilstrekkelig minstevannføring er for eksempel et vilkår som vil bli fastsatt, i tråd med naturmangfoldloven § 12 som en miljøforsvarlig driftsmetode. Jf. lovens § 11 vil merkostnader for å oppfylle vilkår for ivaretagelse av miljø bæres av tiltakshaver.

Reindrift

Bygging av Aspevik kraftverk vil berøre Skjomen Reinbeitedistrikt. Ifølge Reindrifftsforvaltningen Nordland benyttes planområdet først og fremst til barmarksbeite for reindriften, men det er også områder med lavbeiter her. Det er godt grønnbeite i Møindalen, og reinen har trekklei på tvers nede i dalen og på østsiden øverst i dalen. Reindrifftsforvaltningen skriver at trekkleiene brukes når reinen naturlig trekker mellom ulike beiteområder. Under befaringen i 2007 registrerte NVE at området i øvre del av prosjektområdet hadde gode beiteområder for rein.

Reindrifftsforvaltningen er særlig kritisk til den planlagte veien til inntaket. Det er i søknaden skissert at denne skal være åpen for allmenn ferdsel, men Reindrifftsforvaltningen mener en slik løsning vil forsterke skadevirkningene for reindriften. I uttalelsen anbefales det at veien stenges med låst bom for å unngå unødvendige forstyrrelser og ferdsel. I tillegg blir det påpekt at inntaket og anleggsområdet rundt vil virke negativt inn på reindriften.

Slik NVE forstår uttalelsene fra Reindrifftsforvaltningen og reinbeitedistriktet vil det være mulig å avbøte negative virkninger med tiltak. Etter NVEs oppfatning vil krav om vannvei i fjell fra kote 300 til inntaket på kote 700 samt at det ikke bygges vei i området avbøte virkningene for distriktet i tilstrekkelig grad. Verken beiteområder eller trekkleier vil dermed berøres i nevneverdig grad.

Reindrifftsforvaltningen Nordland uttaler at distriktet har hatt flere store kraftutbygginger og andre typer inngrep i sine områder. Disse har samlet sett hatt stor innvirkning på beite- og driftssituasjonen i distriktet. Alle de nye planlagte kraftverkene vil forverre situasjonen for reindriften ytterligere siden gjenværende områder er særlig verdifulle. De mener derfor at NVE må foreta en samlet vurdering av kraftverkene som er omsøkt.

NVE inviterte reindrifftsforvaltningen, berørte reinbeitedistrikt og Sametinget til møte 24. januar 2008 hvor sakene i Narvik ble drøftet. Skjomen reinbeitedistrikt kunne ikke møte. På møtet ble de ulike prosjektene gjennomgått i tillegg til sumvirkninger for reindriften.

NVE er kjent med at Skjomen Reinbeitedistrikt er berørt av tidligere arealinngrep som påvirker deres driftsmønster. Likevel mener NVE at dette prosjektet ikke vil få vesentlige konsekvenser for utøvelsen av reindriften dersom det gjennomføres avbøtende tiltak.

Dersom det gis tillatelse til utbygging av Aspevik kraftverk forutsetter NVE at representanter fra Skjomen reinbeitedistrikt blir involvert allerede på planleggingsstadiet, slik at deres synspunkter i forhold til praktisk gjennomføring ved eventuell bygging blir hørt og tatt hensyn til. Hvis distriktet i tillegg gis anledning til å komme med innspill i forhold til tidspunkt for anleggsdrift i berørt område, mener NVE at virkningene for reindriften vil være begrenset. Med nevnte tiltak vurderer NVE at forholdet til reindriften ikke har avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet, og at de påpekte ulemper ikke er større enn at de kan løses gjennom minnelig avtale eller gjennom et ev. skjønn ved konsesjon.

Kulturminner

Ifølge søker er det ikke registrert kulturminner som blir berørt eller ødelagt av anleggsarbeidene. Det fremgår dog ikke av søknaden om det er foretatt registreringer av kulturminner i området.

Fylkeskommunen har ikke kommentert forholdet til kulturminner spesielt, men minner utbygger om aktsomhets- og meldeplikten dersom man under markinngrep støter på fornminner.

Reindrifftsforvaltningen uttaler på vegne av reinbeitedistriktet at det går en gammel samisk ferdselsvei som blir berørt av planene. Ferdselsveien er ikke beskrevet nærmere. NVE mottok ikke uttalelse Sametinget i denne saken.

NVE mener hensynet til kulturminner ikke er avgjørende konsesjonsspørsmålet.

Samlet belastning

Gjennom konsesjonsbehandlingen har NVE anledning til å legge vekt på den samlede belastningen av vannkraftutbygging i et geografisk avgrenset område. Dette kommer klart fra i forarbeidene til vannressursloven (Ot.prp. nr. 39, 1998-1999, s. 343) og OEDs retningslinjer for små vannkraftverk (juni 2007), samt naturmangfoldsloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning.

Samlet belastning defineres i retningslinjene som de samlede konsekvenser av flere små vannkraftanlegg innenfor et geografisk avgrenset område, eller de systematiske virkningene små kraftanlegg har på et tema innenfor et større geografisk område. Tema som vurderes i denne sammenheng kan være landskap, friluftsliv eller biologisk mangfold.

Selv om hvert enkelt utbyggingsprosjekt i mange tilfeller kan ha relativt små eller begrensede negative virkninger for miljø og andre brukerinteresser, så kan de samlede konsekvensene av flere slike prosjekter innen samme område få store og utilsiktede konsekvenser. Metoder for vurdering av sumvirkninger av flere tiltak innen et definert område er svakt utviklet. Ved vurdering av de enkeltvise prosjektene forsøker NVE likevel å se disse i sammenheng.

I kommunens saksutredning blir det påpekt at Narvik har til dels store kraftutbygginger (Håkvik, Skjomen, Sildvik og Nygårdsfjellet). Dette har påvirket naturlandskapet i form av redusert vannføring, veibygging og linjestrekk. Den samlede belastningen er også løftet frem i uttalelsene fra Reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet og NVE har vurdert forholdet til reindriften tidligere i dette notatet.

Innerst i Skjomen er det gitt konsesjon til småkraftverkene Skarelva og Lappvik. I tillegg er Skjomen omfattende regulert og utbygget. Videre er det gitt konsesjon til Nedre Klubbvik som ligger omtrent 5,5 km nordvest for Aspevik kraftverk, mens NVE avsto søknaden om å bygge Øvre Klubbvik kraftverk i samme vassdrag. I området nordøst for Aspevik kraftverk har NVE mottatt søknader for å bygge Kvitfors og Skamdalselva kraftverk samt melding om overføring av Tverrdalselva til Håviksdalen. Det store utbyggingspresset i regionen tilsier derfor at sumvirkninger må tas hensyn til i konsesjonsspørsmålet.

NVEs ressurskart for småkraftverk viser at det er begrenset kraftpotensial i gjenværende elver med utløp i Skjomen. Med unntak av bekkene som kommer fra Frostisen innerst i Skjomen, er det ikke registrert andre elver med kraftpotensial av særlig betydning. Vi registrer også at NVE har få saker i Narvik kommune til behandling.

Aspevik kraftverk vil i første rekke kunne få negative konsekvenser for fagtema landskap og friluftsliv som følge av store inngrep i sårbart terreng. Dersom prosjektet bygges som omsøkt vil inngrepene være synlig i lang tid i et stort og mektig landskapsrom. Dette kan være til stor sjanse for folk som benytter områdene rundt Skjomen. Store tekniske inngrep langs Mølnelva kan føre til at opplevelsesverdiene knyttet til landskapet langs Skjomen blir sterkt forringet. Den samlede belastningen på landskapet kan dermed bli større enn hva prosjektet isolert sett skulle tilsi.

Dersom man derimot tar hensyn til landskapskvalitetene og setter krav om at vannveien legges i fjell i øvre halvdel og at inntaket bygges veiløst, vil konsekvensene avbøtes i betydelig grad. Nedre del av vannveien og tunnelpåhugget vil fortsatt bli godt synlig for folk som ferdes i nærområdene, men virkningene vil avta når traseene er revegetert. Selve vassdraget er lite fremtredende og med begrensede biologiske verdier. NVE vurderer derfor at en redusert vannføring vil ha begrensa negative konsekvenser for samla belastning på området. Elva er åpenbart et viktig naturelement for folk som

ferdes tett inntil vassdraget, men etter vår vurdering kan landskapshensynet i tilstrekkelig grad ivaretas med bidrag fra restfeltet og ved slipp av minstevannføring.

Andre forhold

Grunneierne Solveig Berglund Myrstad og Terje Røsås uttaler at enkelte hytter benytter Mølnelva som vannkilde sommerstid. Det blir påpekt at prosjektet må ivareta vannforsyningen og sikre et stabilt sommervann uten forurensing. Søker skriver i deres kommentar til uttalelsene at vannforsyningen skal sikres. Ved en ev. konsesjon forutsetter NVE at kvaliteten og mengden av drikkevannet opprettholdes i tråd med drikkevannforskriften både i anleggs- og driftsfasen. Det vil ellers være nødvendig med egen tillatelse fra Fylkesmannen etter forurensningsloven for anleggsvirksomhet.

Ut over det som er drøftet ovenfor er det etter NVEs syn få ulemper knyttet til andre allmenne interesser.

Oppsummering

En utbygging der inntaket er flyttet til ca. kote 700 og med slipp av alminnelig lavvannføring vil gi om lag 15 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Søknaden har angitt en produksjon på 17 GWh/år med inntak på kote 750 og uten slipp av minstevannføring. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Høringspartene er delt i synet på om det bør gis konsesjon til den omsøkte utbyggingen. Narvik kommune og grunneierne er positive, men mener det må settes visse vilkår i en ev. konsesjon. Det er særlig den tekniske utførelsen av rørtraseen og adkomstveien som vurderes som problematisk. Videre er det ønskelig at det slippes minstevannføring og at søker er i dialog med reinbeitedistriktet i anleggsperioden. Det er også påpekt at prosjektet må sees i sammenheng med øvrige søknader og utbygde kraftverk i distriktet. Fylkesmannen og fylkeskommunen mener søknaden og miljørapporten ikke gir tilstrekkelig informasjon til å vurdere konsekvensene, og går på grunnlag av dette imot at det gis konsesjon. NVE har bedt om tilleggsinformasjon av teknisk art i flere omganger i etterkant av befragingen.

Et utbyggingsalternativ med vannvei i fjell i øvre del av traseen og veiløst inntak på kote 700 vil redusere konsekvensene for landskapet og friluftslivet i området i betydelig grad. Dette vil også gagne reindriftsinteressene ved at forstyrrelsene i driftsperioden begrenses. For å ivareta disse interessene er det også viktig at reinbeitedistriktet involveres i planleggings- og anleggsperioden. Hensynet til livet i og langs vassdraget kan etter NVEs vurdering ivaretas med tilstrekkelig slipp av minstevannføring. Med en god plassering og utforming av kraftstasjonen vil virkningene av prosjektet være begrenset. Vi kan ikke se at det foreligger andre forhold som berører allmenne interesser i vesentlig grad.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene og nytten av tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir derfor Fjellkraft Aspevikelva DA SuS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Aspevik kraftverk. Tillatelsen forutsetter bl.a. krav om at vannvei skal etableres i fjell fra kote 300-350 og opp til inntak på kote 700, og at det ikke skal etableres vei ovenfor tunnelpåhugg.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Fjellkraft Aspevikelva DA SuS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 200 meter 22 kV kabel til eksisterende linjenett. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Narvik Energinett AS har uttalt at det må påregnes et anleggstilskudd ved tilkobling av Aspevik kraftverk og til en forsterkning av linjenettet. Det er per i dag uklart om det er kapasitet i lokalt 22 kV nett og anleggsbidragets størrelse vil avhenge av hvor mange andre prosjekter i området som vil få konsesjon. NVE vil derfor ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Tilknytningslinjer som denne bygges normalt innenfor områdekonsesjonen til lokal netteier etter høring, som i dette tilfellet er Narvik Energinett AS. Dersom Fjellkraft Aspevikelva DA SuS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra NVEs egne beregninger av hydrologisk grunnlag og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	444
Alminnelig lavvannføring	l/s	15
5-persentil sommer	l/s	126
5-persentil vinter	l/s	11
Største slukeevne	l/s	824
Største slukeevne i % av middelvannføring	%	186
Minste slukeevne	l/s	8

Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i konsesjonssøknaden. I saksutredningen fra Narvik kommune blir det nevnt at elva ikke fremstår som et veldig synlig landskapselement uten markerte synlige fossefall. Unntaket er nederste del hvor elva sett ute fra fjorden utgjør et visst fossefall. FM skriver i deres uttalelse at elva vil bli markert mindre synlig og hørbar som følge av tiltaket. Naturvernforbundet uttaler at vassdraget ligger en god del skjult i dalføret slik at ved å etablere en minstevannføring vil ikke landskapsopplevelsen forringes så mye. Forbundet mener det er viktig at

elva ikke tørrlegges da en del arter langs vassdraget er avhengig av fuktighet. Søker skriver i deres kommentar til uttalelsen at minstevannføring koster uforholdsmessig mye og hevder at et slikt pålegg vil være spesielt uheldig for vintersesongen. NVE vil gjøre søker oppmerksom på at vi pålegger slipp av minstevannføring i alle nye småkraftanlegg med få unntak. Vi mener Aspevik kraftverk ikke er et slikt unntak. I nye produksjonsberegninger fra søker er det lagt inn et slipp av minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring. Ifølge søkers beregninger er alminnelig lavvannføring på 48 l/s. Dette stemmer som nevnt ikke overens med NVEs beregninger.

I vurderingen av størrelsen på minstevannføringsslipper legger NVE vekt på at det blir en viss gjennomstrømning på berørt strekning av hensyn til den økologiske funksjonen som vassdraget innehar. Det er lagt mindre vekt på at minstevannføringen skal avbøte visuelle virkninger av tiltaket. Størrelsen på minstevannføringen er også sett i sammenheng med bidraget fra restfeltet og antall dager med overløp over inntaksdammen. Vi mener det vil være hensiktsmessig med en variasjon i slippet av minstevannføring som gjenspeiler de naturlige lavvannsføringene som opptrer i sommersesongen og vintersesongen.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 100 l/s i tiden 01.05 - 30.09 og 15 l/s resten av året. I forhold til slipp av alminnelig lavvannføring etter søkers beregninger, vil pålegget redusere produksjonen med 0,1 GWh/år. Samlet produksjon vil bli på ca. 15 GWh/år. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltens utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt og i takt med tilsiget. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Vi viser til våre merknader foran under avsnittet forholdet til energiloven. NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart, jf. våre merknader foran under avsnittet "Forholdet til energiloven".

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak (kote)	Det er avgjørende for konsesjonen at inntaket flyttes ned til omtrent kote 700.
Kraftstasjon (kote)	Stasjonsbygget trekkes tilbake i terrenget slik at plassering og utforming blir best mulig. Søker skal også vurdere en ev. plassering av stasjonen ovenfor Elvegårdsveien. Den beste tekniske og miljømessige løsningen skal fremmes og endelig avgjøres gjennom godkjenning av detaljplanene.
Største slukeevne	824 l/s
Minste slukeevne	8 l/s. Denne er trolig beregnet for lavt av konsesjonær. NVE har ikke merknader til at denne blir høyere så lenge ikke maks slukeevne økes.
Installert effekt	4,9 MW
Vannvei	Rørgaten skal graves/sprenges ned på hele strekningen fra kraftstasjonen og frem til tunnelpåhugg på ca. kote 300. NVE kan godkjenne flytting av tunnelpåhugg opp mot kote 350. Dette forutsetter at rørtraseen har tilstrekkelig overdekning og at skadene på landskapet ikke tiltar i forhold nedenforliggende områder. Eksakt plassering mellom kote 300 og kote 350 avgjøres som del av detaljplangodkjenningen. Fra tunnelpåhugg utformes vannveien som tunnel eller sjakt opp til inntaket.
Vei	Det etableres permanent adkomstvei til kraftstasjonen. Videre kan det etableres vei opp til tunnelpåhugg. Det skal ikke etableres vei ovenfor tunnelpåhugget. Det er avgjørende for konsesjonen at inntaket bygges veiløst.
Inntaksområde, påhugg for tunnel og deponi	Området rundt inntaksplasseringen er sårbar for inngrep. Det må fremgå av detaljplanene hvordan man skal redusere inngrepene i området til et minimum. Det er viktig at inntaket får en utforming som er tilpasset omgivelsene. Tiltakshaver skal legge vekt på at tunnelpåhugget blir mest mulig skjermet for omgivelsene. Det samme gjelder etablering av ev. deponi.
Samarbeid med reinbeitedistriktet	Reinbeitedistriktet skal involveres under utarbeidelse av detaljplanene og konsulteres jevnlig under byggearbeidene slik at deres ønsker og behov blir tilfredsstilt i så stor grad som mulig.

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dette inkluderer installert effekt og slukeevne. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta elsertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. NVE vil oversende planen til Narvik kommune for kommentar i og med at løsningen har en del avvik i arealbruk sammenlignet med søknaden.

Narvik kommune uttaler at bygninger, rørgate og andre installasjoner må få en utforming og plassering slik at de på en best mulig måte tilpasses stedegne forhold og terreng. Det er en forutsetning i konsesjonen at inntaket trekkes ned til ca. kote 700. Selv om dette området er noe mer robust for inngrep sammenlignet med omsøkt plassering, er man fortsatt høyt til fjells og regetering tar lang tid. NVE mener derfor søker må legge stor vekt på å redusere inngrepene til et minimum. Det forutsettes derfor at søker må vise hvordan dette skal oppnås gjennom detaljplanen.

Fra inntaket skal vannveien legges i tunnel/sjakt frem mot tunnelpåhugget på omtrent kote 300. NVE kan gjennom detaljplanen godkjenne en plassering av tunnelpåhugg opp mot kote 350. Dette forutsetter at rørtraseen har tilstrekkelig overdekning, at skadene på landskapet ikke tiltar i forhold nedenforliggende områder og at tunnelpåhugget er plassert gunstig rent geoteknisk. Påhugget kan bli et svært markert inngrep i landskapet dersom dette ikke gjøres på en skikkelig måte. Her vil det være viktig å opprettholde en skjerm av vegetasjon og ikke blottlegge tunnelpåhugget ved å hogge all skog rett fremfor. Ellers forutsetter NVE at tiltakshaver utarbeider en plan for bruk og/eller deponering av tunnelmasser i detaljplanen. Ved godkjenning av detaljplanene vil NVE legge vekt på at de tekniske inngrepene skal få en god utforming.

Fra tunnelpåhugget til kraftstasjonen skal rørgaten graves/sprenges ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige hensyn. NVE forutsetter i likhet med søker at vannveien vil få en kurving som medfører at de visuelle inntrykkene reduseres.

Det skal legges flid i utformingen av kraftstasjonen og denne skal trekkes tilbake i terrenget for å redusere innsynet fra fjorden. Det skal bl.a. vurderes en ev. plassering av stasjonen ovenfor Elvegårdsveien. Videre skal avløpet fra stasjonen føres tilbake til vassdraget. Den beste tekniske og miljømessige løsningen skal fremmes og endelig avgjøres gjennom godkjenning av detaljplanene.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Adkomst

Vi minner om det må søkes Statens vegvesen om nødvendige tillatelser, jf. deres uttalelse.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes spesielt til Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. Det må legges frem en plan for FM som viser hvordan man vil håndtere forurensning i anleggsperioden. Dette gjelder særlig tilslammet vann fra tunneldriving, anleggsdrift med maskiner og bruk av kjemikalier.

Drikkevann

Solveig Berglund Myrstad og Terje Røsås er grunn- og hytteeiere ved Skjomen. I uttalelsene påberoper de seg retten til å bruke Mølnelva som drikkevannskilde i sommersesongen. Søker skriver i sin kommentar til uttalelsene at disse hensyn vil ivaretas. NVE forutsetter at tiltakshaver tar kontakt med berørte grunn- og hytteeiere og sikrer at drikkevannsforsyningen ivaretas med hensyn til mengde og kvalitet i både anleggs- og driftsfasen.

Privatrettslige spørsmål

Privatrettslige spørsmål som angår de enkelte eiendommer som blir berørt av utbyggingen må løses direkte mellom utbygger og de respektive grunneierne.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyten av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.